

REALIZACJA
POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO
ZA ROK 2019

- I. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w 2019 roku.**
- II. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.**
- III. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2020.**
- IV. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Świebodzińskim w 2019 roku.**

Świebodzin, kwiecień 2020 r.

I

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w 2019 roku.

Świebodzin, kwiecień 2020 r.

SPIS TREŚCI	3
WSTĘP	4
I. <u>Udoskonalenie systemu pomocy społecznej na terenie powiatu</u>	8
I.I. <u>Placówki opiekuńczo-wychowawcze</u>	8
1. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych	8
2. Programy naprawcze, prace remontowe, organizacja i udział w imprezach sportowych, kulturalno – oświatowych oraz działalność wychowawcza w Domu Dziecka	12
3. Przyznawanie świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą	15
II. <u>Łagodzenie skutków patologii społecznej</u>	17
II.I. <u>Rodziny zastępcze</u>	17
1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci	17
2. Prowadzenie postępowania egzekucyjnego w 2019 roku	24
3. Pomoc dla usamodzielniających się wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność w rodzinie zastępczej	24
4. Wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych i biologicznych	26
III. <u>Interwencja kryzysowa i poradnictwo psychologiczne</u>	27
IV. <u>Domy Pomocy Społecznej</u>	28
1. Domy Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Świebodzińskiego	28
2. Działalność opiekuńcza oraz kulturalno – oświatowa w Domach Pomocy Społecznej	33
3. Liczba osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej	38
V. <u>Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc</u>	41
VI. <u>Uaktywnienie osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację zawodową i społeczną</u>	42
1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych - zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz inne instytucje	43
2. Warsztaty terapii zajęciowej	50
3. Funkcjonowanie Powiatowego Ośrodka Rehabilitacyjno – Wypoczynkowego „PAŁAC” w Przelazach	54
Zakończenie	55

W S T Ę P

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Świebodzińskim została opracowana w październiku 2010 r. i obejmuje kierunki rozwoju pomocy społecznej w zakresie pomocy osobom i rodzinom na lata 2011-2025.

Nawiązując do art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej. W związku z powyższym przedkłada się niniejsze sprawozdanie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie działa od 01.01.1999 r. Zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019., poz.1507 ze zm.) zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wykonuje zadania powiatu, które zostały zawarte w art. 19 i 20 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w art. 35 a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019, poz. 1172), w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019, poz. 1111), a także szeregu innych ustaw, np. ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”*. Nadrzędnym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 8) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 9) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 10) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 11) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 12) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 13) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 14) sporządzanie w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 15) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 16) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 17) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 18) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Środki na realizację zadań, o których mowa w pkt 15-18, zapewnia budżet państwa.

Zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do

zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Do zadań powiatu (własnych i zleconych) należą w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych rodzin zastępczych;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-

- wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub terenie innego powiatu,
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienie funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
 - 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstawaniu zaległości dotyczącej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
 - 16) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi,
 - 17) finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej.

Środki na realizację zadań, o których mowa w pkt 16-17, zapewnia budżet państwa.

Ponadto na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1172) samorząd powiatowy jest również odpowiedzialny za realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej oraz zawodowej osób niepełnosprawnych, do czego także nawiązuje niniejsze sprawozdanie.

Zgodnie z art. 35a ust.2 pkt 1-2 cytowanej ustawy zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowe Urzędy Pracy, natomiast z zakresu rehabilitacji społecznej przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Do ustawowych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.
- 2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- 3) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 5) zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym,
- 6) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,

- d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.
- 7) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Poniższy materiał przedstawia realizację poszczególnych zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w 2019 roku, informację z działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie oraz opis działalności Punktu Informacyjnego ds. Osób Niepełnosprawnych przy Starostwie Powiatowym.

Integralną częścią niniejszego sprawozdania jest Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020 (część II), Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2020 (część III) oraz sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Świebodzińskim w 2019 roku (część IV), które zostało opracowane przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie.

I. UDOSKONALENIE SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE POWIATU

W Centrum wykonywane są zadania ustawowe powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

I.I. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

1. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych

Na terenie Powiatu na dzień 31 grudnia 2019 r. funkcjonowały cztery placówki opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego (4 placówki każda dla 14 osób) oraz Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Świebodzinie.

Na podstawie postanowień sądu do placówki opiekuńczo – wychowawczej skierowano w 2019 roku 9 dzieci, tj. o 1 osobę więcej niż w roku 2018.

Tabela nr 1. Skierowania dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych w latach 2017-2019.

Lp.	Skierowania dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
1.	Liczba skierowanych dzieci	7	8	9

Zgodnie z art. 193. ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym - w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie, co 12 miesięcy sprawdza sytuację rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na podstawie zebranego materiału dowodowego wydawane są decyzje o odpłatności, o odstąpieniu od ustalenia odpłatności, zmieniające wysokość odpłatności, uchylające oraz wygaszające. W 2019 roku wydano 63 decyzji administracyjnych z zakresu ustalania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto tutaj Centrum wszczyna postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w placówce każdorazowo, w przypadku:

- przeniesienia dziecka z jednej placówki do drugiej – co wiąże się ze zmianą średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka,
- zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub zdrowotnej – o której osobicie powiadamia rodzic.

Tabela nr 2. Odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w 2019 r.

Lp.	Odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	Liczba dłużników	Wysokość należności wraz z odsetkami	Kwota uzyskanych odpłatności
			stan na 31.12.2019 r.	
1.	Rodzice/opiekunowie wobec których ustalono odpłatność	63	8 762 280,79	2 132,40

Wysokość należności wraz z odsetkami wykazana w powyższej tabeli zawiera odsetki w kwocie 1 836 094,43 zł. W kwocie uzyskanych odpłatności ujęto wyegzekwowaną należność z urzędu skarbowego, komornika w wysokości 1 392,80 zł oraz wpłat dłużników w kwocie 739,60 zł.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 Uchwały Nr VII/35/2015 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, odstępuje się od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców lub z urzędu. Podstawą wydania decyzji jest sytuacja rodzinna, dochodowa, majątkowa osób zobowiązanych. Odstąpienie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej następuje, gdy dochód osoby zobowiązanej lub dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej nie przekracza lub jest równy 300% kryterium dochodowego określonego przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018

poz. 1358) kryterium dochodowe od 1 października 2018 na osobę w rodzinie wynosi 528,00 zł (300% - 1 584,00 zł), a dla osoby samotnie gospodarującej 701,00 zł (300%- 2 103,00 zł).

Na dzień 31.12.2019 r. w czterech Domach Dziecka w Świebodzinie przebywało 53 dzieci, z tego 5 wychowanków pochodzących z innych powiatów.

Zgodnie z art. 191 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w placówce opiekuńczo-wychowawczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka.* W myśl art. 191 ust. 4 cytowanej wyżej ustawy *powiat, na którego terenie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza przyjmująca dziecko zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka przed skierowaniem porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.* Wydatki na utrzymanie dziecka są rozumiane, jako miesięczny koszt utrzymania w placówce zgodny z obwieszczeniem Starosty Powiatu.

Do dnia 31 marca danego roku w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłaszane są przez starostę średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Na tej podstawie tut. Centrum wszczyna postępowanie administracyjne wobec wszystkich rodziców biologicznych w związku ze zmianą średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej.

Od 1 lutego 2019 roku średni miesięczny koszt utrzymania w Domach Dziecka w Świebodzinie wynosi:

- 1) Dom Dziecka Nr 1 w Świebodzinie – 3 585,87 zł
- 2) Dom Dziecka Nr 2 w Świebodzinie – 3 608,56 zł
- 3) Dom Dziecka Nr 3 w Świebodzinie – 3 978,25 zł
- 4) Dom Dziecka Nr 4 w Świebodzinie – 3 648,59 zł

Tabela nr 3. Wydatki powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2018-2019.

Lp.	Powiat	Kwota wydatków w 2018 r.	Kwota wydatków w 2019 r.
1.	Powiat Żagański	63 479,48	43 537,48
2.	Powiat Międzyrzecki	168 593,96	190 386,36
3.	Powiat Zielonogórski	0	35 956,23
RAZEM		232 073,44	269 880,07

W roku sprawozdawczym Powiat Świebodziński na mocy zawartych 6 Porozumień otrzymał od innych powiatów zwrot kosztów utrzymania za 6 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Świebodzinie.

W myśl art. 191 ust. 10 wyżej cytowanej ustawy *w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w placówce ponosi odpowiednio wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w wysokości:*

- 1) 10% średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w placówce,
- 2) 30% średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w placówce,
- 3) 50% średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w placówce.

Tabela nr 4. Wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2018-2019.

Lp.	Gmina	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych z danej gminy		Kwota wydatków w 2018 r.	Kwota wydatków w 2019 r.
		2018	2019		
1.	Gmina Świebodzin	18	23	355 689,68	354 807,69
2.	Gmina Łagów	2	2	45 461,78	47 596,70
3.	Gmina Skąpe	5	4	85 906,55	86 600,01
4.	Gmina Zbąszynek	1	1	3 574,03	5 571,58
5.	Gmina Lubrza	2	2	26 549,77	29 881,87
RAZEM		28	32	517 181,81	524 457,85

W roku 2019 zwiększyła się o 4 osoby liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, za których utrzymanie Gminy z terenu powiatu świebodzińskiego ponosiły wydatki. Z powyżej przedstawionych danych wynika, że wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych zwiększyły się o 7 276,04 zł w stosunku do roku poprzedniego.

W roku 2019 placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściło 12 osób, z czego 1 osoba trafiła do domu pomocy społecznej, a 11 osób usamodzielniało się.

2. Programy Naprawcze, prace remontowe, organizacja i udział w imprezach sportowych, kulturalno-oświatowych oraz działalność wychowawcza w Domach Dziecka

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej formami instytucjonalnej pieczy zastępczej są:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawcze typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego (powiat),
- 2) regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne (samorząd województwa),
- 3) interwencyjny ośrodek preadopcyjny (samorząd województwa).

Rozwój rodzinnych form opieki nad dzieckiem ma na celu ograniczenie roli placówek opiekuńczo-wychowawczych. Placówki te docelowo mają być małymi (do 14 dzieci), mieć charakter przejściowy, nastawionymi na opiekę i wychowanie dzieci starszych (powyżej 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Do placówek mają być również kierowane dzieci wymagające specjalnej opieki medycznej, dla których ze względu na stan zdrowia nie byłoby możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza szereg zmian, które wpłyną na ograniczenie roli placówek opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki. Założono kilkuletni okres w zakresie dochodzenia do standardów wyznaczonych w ustawie, tj.:

- 1) od 01.01.2013 roku w placówce może przebywać nie więcej niż 30 dzieci,
- 2) do 31.12.2016 roku mogą być umieszczane dzieci powyżej 7. roku życia,
- 3) do 31.12.2019 roku w placówce mogą przebywać dzieci powyżej 7. roku życia,
- 4) od 01.01.2020 roku w placówkach mogą przebywać dzieci powyżej 10. roku życia.

Domy Dziecka w Świebodzinie:

Realizacja zadań wynikających z Programu Naprawczego DDz w Świebodzinie

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego w roku sprawozdawczym funkcjonowały cztery placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego oraz Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Świebodzinie.

Liczba miejsc w placówkach przedstawiała się następująco:

- 1) Dom Dziecka Nr 1 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków;
- 2) Dom Dziecka Nr 2 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków;
- 3) Dom Dziecka Nr 3 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków;
- 4) Dom Dziecka Nr 4 w Świebodzinie – jedna grupa wychowawcza do 14 wychowanków.

Zrealizowane prace remontowe

W roku sprawozdawczym poniesiono wydatki związane z następującymi remontami:

Dom Dziecka Nr 1:

Naprawa pralki i zmywarki: 310,00 zł.

Zakup materiałów do remontu: 1.503,92 zł.

Dom Dziecka Nr 2:

Naprawa zmywarki: 100,00 zł.

Zakup materiałów do remontu: 2.853,38 zł

Dom Dziecka Nr 3:

Zakup materiałów do remontu: 1.216,27 zł

Dom Dziecka Nr 4:

Naprawa pralek i bramy w budynku: 2.513,02 zł.

Zakup materiałów do remontu: 781,70 zł.

Wykonano instalację przeciwpożarową: 8.076,46 zł.

Dokonane zakupy sprzętu, mebli i wyposażenia

Dom Dziecka Nr 1:

Zakup sprzętu do wyposażenia kuchni: 1.300,00 zł.

Dom Dziecka Nr 2:

Zakup 2 tapczanów oraz suszarki do ubrań: 4.079,99 zł.

Dom Dziecka Nr 3:

Zakup sprzętu do wyposażenia kuchni, sprzęt AGD oraz lampy: 3.018,64 zł

Dom Dziecka Nr 4:

Zakup sprzętu do wyposażenia kuchni, sprzęt AGD, ogrzewacz wody, ciśnieniomierz, zlewozmywak, traktorek: 11.064,50 zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Powiat Świebodziński posiadał zezwolenia Wojewody Lubuskiego na prowadzenie placówek:

- 1) Decyzja Nr PS-I.9423.10.2013.AKra z dnia 24.04.2013 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 1 ul. Słoneczna 48, 66-200 Świebodzin,
- 2) Decyzja Nr PS-I.942.11.2013.AKra z dnia 24.04.2013 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 2 ul. Słoneczna 50, 66-200 Świebodzin,
- 3) Decyzja Nr PS-I.942.12.2013.AKra z dnia 24.04.2013 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 3 ul. Słoneczna 52, 66-200 Świebodzin,
- 4) Decyzja Nr PS-VIII.9423.8.2018.MDzi z dnia 29.10.2018 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Dom Dziecka Nr 4 ul. Słoneczna 46, 66-200 Świebodzin.

W roku 2019 Domy Dziecka pozyskały dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych w wysokości 25.160,00 zł z tytułu:

- 1) *Dom Dziecka Nr 1:* otrzymano w przeciągu całego roku 2019 darowiznę od firmy PIZERIA MAFIA w wysokości 600,00 zł, odszkodowanie wychowanka z towarzystwa ubezpieczeniowego COMPENSA TU w wysokości 60,00 zł, oraz świadczenie DOBRY START w wysokości 3.900,00 zł.
- 2) *Dom Dziecka Nr 2:* otrzymano w przeciągu całego roku 2019 darowizny w łącznej wysokości 8.900,00 zł od firm: SPRICK ROWER, MIKULSKA ELŻBIETA, ROBERT ZARZECKI, EUROBOX; otrzymano świadczenie DOBRY START w wysokości 3.600,00 zł
- 3) *Dom Dziecka Nr 3:* otrzymano świadczenie DOBRY START w wysokości 4.200,00 zł
- 4) *Dom Dziecka Nr 4:* otrzymano świadczenie DOBRY START w wysokości 3.900,00 zł

Imprezy sportowe, kulturalno-oświatowe, rozrywkowe

- 1) udział wychowanków w VIII Seminarium Świebodzińskich Sztuk i Sportów Walki w Świebodzinie (16.03.2019 r.);
- 2) wyjazd wychowanków do Poznania na mecz Lech-Poznań/Jagiellonia-Białystok (09.05.2019 r. - 10.05.2019 r.);
- 3) organizacja na terenie Rodzinkowych Domów Dziecka Festynu z okazji Dnia Dziecka przy współudziale sponsora Thomasa Kellera – prezesa firmy RECARO (01.06.2019 r.);
- 4) wyjazd wychowanków do Pobierowa (15.06.2019 r. – 17.06.2019 r.);

Działalność wychowawcza

W roku 2019 przyjęto do Domów Dziecka w Świebodzinie 7 wychowanków: 5 z domów rodzinnych, 2 z rodziny zastępczej. W ciągu roku 2019 odeszło z Domów Dziecka 12 osób z czego 11 osób usamodzielniało się, a 1 osoba została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie.

W chwili obecnej nie są podpisywane kontrakty. Współpraca z rodziną biologiczną dotycząca realizacji kontraktów często ograniczała się do stosowania się do wytycznych dla rodziców, natomiast nie było żadnych działań podjętych z inicjatywy rodzin. Współpraca z rodziną odbywa się wyłącznie z inicjatywy placówek.

Osoby odpowiedzialne w placówce za utrzymanie kontaktu z rodzinami podopiecznych oraz zawieranie kontraktów socjalnych pracują przez:

- 1) uczestniczenie w wywiadach środowiskowych przeprowadzanych przez pracownika socjalnego;
- 2) częste wizyty domowe podczas przebywania dzieci na przepustkach stałych oraz czasowych (sprawdzanie warunków socjalno – bytowych);
- 3) wizyty domowe w związku z realizacją kontraktów socjalnych;
- 4) konieczność uzyskania zgody rodziców w sytuacji Ograniczenia władzy rodzicielskiej (np. w sytuacjach zdrowotnych, wyboru szkoły, skierowania na badania i innych ważnych wymagających zgody rodziców);
- 5) pomocy w załatwianiu spraw urzędowych;
- 6) pomocy w sporządzaniu wniosków do sądu o udzielenie przepustki;
- 7) udzielanie poradnictwa (w zakresie uzyskania pomocy w przypadku znęcania się nad rodziną, braku zaradności życiowej, uzyskania pomocy materialnej z instytucji na terenie naszego powiatu itp.);
- 8) rozmowy na temat bieżącej sytuacji rodziny, spraw dotyczących edukacji dziecka, jego stanu zdrowia oraz problemów wychowawczych.

Praca z rodzinami przedstawia się następująco:

- 1) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w domach rodzinnych wychowanków;
- 2) częste wizyty domowe u rodziców dzieci (raz na dwa tygodnie);
- 3) podpisywanie kontraktów socjalnych z rodzicami rokującymi na zmianę swojej sytuacji rodzinnej;

- 4) indywidualna pomoc dla rodziców w załatwianiu spraw urzędowych tj. prowadzenie ścisłej współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu przyznawania zasiłków celowych i okresowych w okresie pobytu dzieci w domu rodzinnym na przepustce, pomoc w redagowaniu pism do Sądu o udzielenie przepustki oraz innych pism związanych z załatwieniem spraw urzędowych;
- 5) współpraca z parafiami oraz sołtysami miejscowości, z których pochodzą wychowankowie placówek;
- 6) motywowanie rodziców do współuczestniczenia w edukacji szkolnej ich dzieci poprzez kontakty z nauczycielami i wychowawcami klas szkolnych, do których uczęszczają wychowankowie oraz uczestniczenie w zebraniach szkolnych;
- 7) zapraszanie rodziców na uroczystości związane z przystąpieniem dzieci do I Komunii Św., Chrztu, Bierzmowania, pasowania na przedszkolaka, pasowania pierwszoklasisty, Dzień Matki i Dzień Ojca;
- 8) objęcie rodziców poradnictwem psychologicznym i pedagogicznym na terenie placówek;
- 9) nieustanna pedagogizacja rodziców pod kątem częstszych wizyt u dzieci, podtrzymywania więzi emocjonalnych z dziećmi, uczestniczenia w edukacji szkolnej, pamiętaniu o urodzinach oraz innych ważnych wydarzeniach w życiu dzieci;
- 10) w przypadku ustabilizowania sytuacji rodzinnej rodziców dzieci występowanie do Sądu Rodzinnego o przywrócenie pełni władzy rodzicielskiej i powrót dziecka do domu rodzinnego.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na dzień 31.12.2019 r. zatrudnionych było:

- 1) Dom Dziecka Nr 1: 5 wychowawców (5 x 1 etat),
- 2) Dom Dziecka Nr 2: 5 wychowawców (5 x 1 etat),
- 3) Dom Dziecka Nr 3: 6 wychowawców (6 x 1 etat);
- 4) Dom Dziecka Nr 4: 5 wychowawców (5 x 1 etat).

Ponadto w Centrum Administracyjnym do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Świebodzinie na dzień 31.12.2019 r. zatrudnieni byli: dyrektor – 1 etat, zastępca dyrektora – 1 etat, psycholog – 1 etat; pracownik socjalny – 1 etat, pielęgniarka – 1 etat, pracownicy administracji – 2 etaty, pracownicy obsługi – 4 etaty. Ogólna liczba osób zatrudnionych wyniosła 11, co w przeliczeniu na etaty stanowiło 11.

3. Przyznawanie świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą

Na podstawie art. 140 ust. 1 w powiązaniu z art. 141 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w przypadku, gdy umieszczenie nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Pomoc powyższa przysługuje osobie usamodzielnianej, która przebywała w placówce opiekuńczo - wychowawczej co najmniej rok.*

Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 526 zł miesięcznie niezależnie od wysokości dochodu osoby usamodzielnianej.

Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł. W przypadku gdy

dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200 zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą. Wysokość pomocy na usamodzielnienie w przypadku osoby opuszczającej placówkę opiekuńczo-wychowawczą wynosi:

- a) nie mniej niż 6 939,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) nie mniej niż 3 470,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) nie mniej niż 1 735,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1 577,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3 154,00 zł.

Wychowankowie, którzy opuścili placówkę opiekuńczo-wychowawczą przed dniem 1 stycznia 2012 r. podlegają dotychczasowym przepisom ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisami art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej, dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie,
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia,
- 5) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jednym z warunków otrzymania pomocy na usamodzielnienie, a także na kontynuowanie nauki jest złożenie przez wychowanka wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia i jego realizacja. Wobec tego dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie zatwierdza opracowany przez osobę usamodzielnianą i jej opiekuna indywidualny program usamodzielnienia oraz akceptuje wypłaty należnych świadczeń pieniężnych (Tabela nr 5).

W 2019 roku wydano 26 decyzji administracyjnych z zakresu przyznawania świadczeń związanych z usamodzielnieniem wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela nr 5. Wyplacone świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2019 r.

Lp.	Rodzaj pomocy	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba osób otrzymujących świadczenie
1.	pomoc pieniężna na usamodzielnienie	13 878,00	2	2
2.	pomoc na zagospodarowanie	16 328,00	7	7
3.	pomoc na kontynuowanie nauki	76 479,08	148	21
RAZEM		106 685,08	157	30

W roku sprawozdawczym Powiat Świebodziński na mocy 2 zawartych Porozumień poniósł koszt utrzymania 2 wychowanków umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu w wysokości 96 814,39 zł.

II. ŁAGODZENIE SKUTKÓW PATOLOGII SPOŁECZNEJ

II.I. Rodziny zastępcze

1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Starosta prowadzi rejestr danych o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Dane z rejestru starosta przekazuje do właściwego sądu.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w roku sprawozdawczym prowadzony był przedmiotowy rejestr i został przekazany do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Świebodzinie.

Zgodnie z w/w ustawą piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona (rodzeństwo lub dziadkowie),
 - b) niezawodowa (krewni, powinowaci, osoby niespokrewnione z dzieckiem),
 - c) zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna.
- 2) rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego, który przesyła postanowienie o ustanowieniu rodziny zastępczej do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny.

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie dziecka przyznaje się od dnia faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1) 694,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 2) 1 052,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Ponadto:

- 1) rodzina zastępcza zawodowa może otrzymać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu,
- 2) rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- 3) rodzina zastępcza może otrzymać świadczenie na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 16 roku życia,
- 4) rodzina zastępcza zawodowa może otrzymać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

W roku 2019 na podstawie Zarządzenia nr 7/18 Starosty Świebodzińskiego z dnia 17 stycznia 2018 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego (w każdej z rodzin umieszczonych było powyżej 3 dzieci) składały wnioski o środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego. Zgodnie z zapisem §2 ust. 1 w/w zarządzenia środki finansowe przysługują za miesiąc złożenia wniosku w wysokości do 300,00 zł. Łączna kwota wydatków na ten cel w roku 2019 wyniosła 7 500,00 zł. Dodatkowo wypłacone były środki remontowe w łącznej wysokości 11 962,79 zł 5 rodzinom zawodowym. Na wniosek rodziny zastępczej może być także udzielone **jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka.** (Tabela nr 6)

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, na ich wniosek są wspierane przez rodziny pomocowe.

Tabela nr 6. Udzielone w roku 2019 jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci

Lp	Liczba rodzin zastępczych, które otrzymały świadczenie	Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	Łączna kwota wypłaconych jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z przyjęciem dziecka do rodziny (zł)
1.	4	10	14 264,57

Liczbę zawiązanych w roku sprawozdawczym rodzin zastępczych i liczbę umieszczonych w nich dzieci obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 7. Liczba zawiązanych w roku 2019 rodzin zastępczych

Lp	Liczba zawiązanych rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
1.	4	7

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w powiecie świebodzińskim funkcjonowało łącznie 68 rodzin zastępczych (w tym: 2 zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego, 1 zawodowa specjalistyczna, 4 zawodowe), w których opiekę znalazło 105 dzieci. (Tabela nr 8).

Tabela nr 8. Rozmieszczenie rodzin zastępczych wg stanu na dzień 31.12.2019 roku (w tym rodziny zawodowe)

Lp.	Gmina	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
1.	Świebodzin	37	56
2	Łagów	5	11
3.	Zbąszynek	9	10
4.	Skąpe	6	8
5.	Szczaniec	7	9
6.	Lubrza	3	3
7.	Zielona Góra	1	8
RAZEM		68	105

Kwoty wypłaconych w roku sprawozdawczym świadczeń dla rodzin zastępczych przedstawia tabela nr 9.

Świadczenia dla rodzin zastępczych były udzielane na podstawie decyzji administracyjnych.

W roku 2019 wydano 349 decyzji administracyjnych z zakresu przyznawania świadczeń dla rodzin zastępczych i wychowanków rodzin będących w procesie usamodzielnienia.

Tabela Nr 9. Wyłacone świadczenia dla rodzin zastępczych w 2019.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej	560 348,59
2.	Jednorazowe świadczenia w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej spokrewnionej	0,00
3.	Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej	277 552,78
4.	Jednorazowe świadczenie w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej niezawodowej	3 990,90
5.	Jednorazowe świadczenia w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej zawodowej	318 737,99
6.	Jednorazowe świadczenie w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej zawodowej	10 273,67
7.	Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie pomocowej	4 609,81
8.	Wynagrodzenie rodziny pomocowej wraz ze składkami ZUS	1 778,98
9.	Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wraz ze składkami ZUS	111 351,00
10.	Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych wraz ze składkami ZUS	172 408,80
11.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych do sprawowania opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych	78 941,93
12.	Środki remontowe	11 962,79
13.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	7 500,00
14.	Koszt utrzymania dzieci z powiatu świebodzińskiego w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu - Porozumienia	284 659,27
15.	Psycholog	58 500,00

16.	Informatyk	738,00
17.	Szkolenia (materiały biurowe i art. spożywcze)	514,68
RAZEM		1 903 869,19

Ponadto w roku sprawozdawczym wypłacono dodatki wychowawcze w łącznej wysokości 503 312,30 zł („500 plus”).

W 2019 r. na terenie powiatu funkcjonowały dwie rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których na mocy postanowienia Sądu czasowo przebywało 15 dzieci, z tego 3 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych zawodowych, 1 dziecko umieszczono w zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej, 1 dzieci zostało adoptowane, 1 dziecko umieszczono w niezawodowej rodzinie zastępczej. W czterech rodzinach zastępczych zawodowych w roku 2019 przebywało 11 dzieci, z tego 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie adopcyjnej, a 2 dzieci powróciło pod opiekę ojca biologicznego. Z kolei w rodzinie zastępczej specjalistycznej w roku sprawozdawczym przebywało 10 dzieci, w tym 4 niepełnosprawnych. 4 dzieci (rodzeństwo) powróciło pod opiekę rodziców biologicznych i po czterech miesiącach dzieci ponownie zostały odebrane rodzicom biologicznym – dwoje dzieci zostało ponownie umieszczonych w zawodowej specjalistycznej rodzinie, a kolejnych dwoje w niezawodowej rodzinie zastępczej.

W roku sprawozdawczym utworzono 4 rodziny. W rodzinach tych umieszczono 7 dzieci. Ponadto rozwiązanych zostało 12 rodzin zastępczych (4 w związku z powrotem dziecka do rodziców biologicznych, 6 przez usamodzielnienie się wychowanków, 2 przez umieszczenie dziecka w Domu Dziecka).

PCPR na bieżąco współpracuje z Sądem Rodzinnym w indywidualnych sprawach dotyczących rodzin zastępczych już funkcjonujących jak też rodzin będących dopiero w procesie ustanawiania.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie rodzice oraz najbliższa rodzina składają wnioski o wyznaczenie terminu spotkania z dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych – najczęściej zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Termin spotkania konsultowany jest zarówno z rodziną zastępczą jak i biologiczną. Spotkania odbywają się w pokoju terapeutycznym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie dostosowanym do potrzeb dzieci i rodzin. Ponadto rodziny biologiczne umawiają się na spotkania z dziećmi we własnym zakresie z rodzicami zastępczymi.

Zgodnie z art. 193. ust.1 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy - za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie, co 12 miesięcy sprawdza sytuację rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Na podstawie zebranego materiału dowodowego wydawane są decyzje o odpłatności, o odstąpieniu od ustalenia odpłatności, zmieniające wysokość odpłatności, uchylające oraz wygaszające. W 2019 r. tutaj Centrum wystawiło 81 decyzji w zakresie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych.

Tabela nr 10. Odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2019 r.

Lp.	Odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	Liczba dłużników	Wysokość należności wraz z odsetkami	Kwota uzyskanych odpłatności
			stan na 31.12.2019 r.	
1.	Rodzice wobec których ustalono odpłatność	121	3 543 210,32	32 492,98

Wysokość należności wraz z odsetkami wykazana w powyższej tabeli zawiera odsetki w kwocie 772 933,20 zł. W kwocie uzyskanych odpłatności ujęto wyegzekwowaną należność z urzędu skarbowego, komornika w wysokości 3 851,77 zł. oraz wpłaty dłużników w kwocie 28 641,21 zł.

W myśl art. 191 ust.9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 11. Wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2018-2019 w podziale na rodzaj rodzin.

Lp.	Rodzaj rodziny	Kwota wydatków w 2018 r.	Kwota wydatków w 2019 r.
1.	Zawodowe	211 898,37	185 941,55
2.	Niezawodowe	50 146,04	51 153,61
3.	Spokrewnione	105 679,06	111 055,46
RAZEM		367 723,47	348 150,62

W roku 2019 wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych były niższe o 19 572,85 zł. w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela nr 12. Wydatki gmin z terenu powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2018-2019.

Lp.	Gmina	Kwota wydatków w 2018 r.	Kwota wydatków w 2019 r.
1.	Miasto i Gmina Świebodzin	263 553,53	241 105,66
2.	Gmina Łagów	26 029,77	32 313,75
3.	Gmina Skąpe	33 812,51	26 078,82
4.	Gmina Szczaniec	28 056,75	25 956,51

5.	Gmina Zbąszynek	12 359,24	15 610,01
6.	Gmina Lubrza	3 911,67	7 085,87
RAZEM		367 723,47	348 150,62

W roku 2019 największe wydatki za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poniosła Gmina Świebodzin.

Tabela nr 13. Wydatki powiatów za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2019.

Lp.	Powiat	Kwota wydatków w 2018 r.	Kwota wydatków w 2019 r.
1.	Powiat Zielonogórski	36 159,29	24 984,00
2.	Powiat Wałecki	12 364,00	12 624,00
3.	Powiat Żarski	12 364,00	12 624,00
4.	Powiat Sulęciński	16 316,00	16 656,00
5.	Powiat Wschowski	0,00	4 547,35
6.	Powiat Drawski	8 158,00	8 328,00
7.	Miasto Poznań	38 281,79	36 606,72
8.	Powiat Wieruszowski	0,00	2 596,90
9.	Powiat Słubicki	8 158,00	8 328,00
10.	Powiat Głogowski	9 438,40	16 656,00
RAZEM		141 239,48	143 950,97

Tabela nr 14. Wydatki powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poza powiatem świebodzińskim w latach 2018-2019.

Lp.	Powiat	Kwota wydatków w 2018 r.	Kwota wydatków w 2019 r.
1.	Powiat Zielonogórski	12 364,00	12 624,00
2.	Powiat Krośnieński	14 841,00	10 104,00
3.	Powiat Międzyrzecki	17 279,01	19 853,20

4.	Powiat Piotrkowski	8 158,00	8 328,00
5.	Powiat Głogowski	13 540,00	8 328,00
6.	Powiat Gorzowski	11 858,40	11 858,40
8.	Powiat Nowotomyski	8 158,00	8 328,00
9.	Powiat Kępiński	117 860,02	120 635,16
10.	Miasto Zielona Góra	12 364,00	29 043,00
13.	Powiat Kielecki	757,25	0,00
14.	Powiat Wałecki	46 081,36	0,00
15.	Powiat Sulęciński	48 464,28	55 557,51
Razem		311 725,32	284 659,27

W roku 2019 zmalała kwota wydatków powiatu świebodzińskiego za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych poza powiatem świebodzińskim o 27 066,05 zł w porównaniu do roku 2018.

2. Prowadzenie postępowania egzekucyjnego w 2019 roku.

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wysłało 51 upomnień do osób zobowiązanych do odpłatności.

Poniesione koszty na przeprowadzenie egzekucji w 2019 roku wyniosły:

- koszt wysyłki upomnień: 51 x 8,50 zł = 433,50 zł;
- koszty przeprowadzonej egzekucji przez Urząd Skarbowy i komorników 831,27 zł;

3. Pomoc dla usamodzielniających się wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność w rodzinie zastępczej.

Na podstawie art. 140 ust. 1 w powiązaniu z art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą w przypadku, gdy umieszczenie nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Pomoc powyższa przysługuje osobie usamodzielnianej, która przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej przez okres co najmniej 3 lat lub co najmniej rok w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka.*

Pomoc na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 526 zł miesięcznie niezależnie od wysokości dochodu osoby usamodzielnianej.

Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł. W przypadku, gdy

dochód miesięczny osoby usamodzielnianej przekracza kwotę 1200 zł, można przyznać pomoc na usamodzielnienie lub pomoc na zagospodarowanie, jeżeli jest to uzasadnione jej sytuacją mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną wynosi 3 470,00 zł jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat. W przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową lub rodzinę zastępczą zawodową wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- a) nie mniej niż 6 939,00 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) nie mniej niż 3 470,00 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) nie mniej niż 1 735,00 zł- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej i jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1 577,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3 154,00 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jednym z warunków otrzymania pomocy na usamodzielnienie, a także na kontynuowanie nauki jest złożenie przez wychowanka wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia i jego realizacja. Wobec tego dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie zatwierdza opracowany przez osobę usamodzielnianą i jej opiekuna indywidualny program usamodzielnienia oraz akceptuje wypłaty należnych świadczeń pieniężnych.

Zgodnie z art. 82 w powiązaniu z art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania, również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności nie dłużej jednak niż do 25. roku życia w przypadku, jeżeli nadal przebywa w tej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz uczy się.

W okresie od stycznia 2019 r. do końca grudnia 2019 r. wypłacano świadczenia na kontynuowanie nauki dla 15 pełnoletnich osób, świadczenia na zagospodarowanie dla 5 pełnoletnich osób oraz świadczenia na usamodzielnienie dla 4 pełnoletnich osób (byli wychowankowie rodzin zastępczych). Liczbę wychowanków otrzymujących świadczenia w procesie usamodzielnienia i kwoty wypłaconych świadczeń przedstawia tabela nr 15.

Tabela nr 15. Świadczenia dla osób usamodzielniających się w 2019 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba osób, które otrzymały świadczenie
1.	Pomoc na kontynuowanie nauki	63 152,69	122	15
2.	Pomoc na usamodzielnienie w formie rzeczowej	24 287,00	4	4
3.	Pomoc na zagospodarowanie	7 885,00	5	5
RAZEM		95 324,69	131	24

4. Wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych i biologicznych.

W roku sprawozdawczym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie było prowadzone poradnictwo psychologiczne. W Centrum na umowę zlecenie zatrudniony jest psycholog. Wymiar jego czasu pracy od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku wynosił 60 godzin miesięcznie. W ramach pomocy specjalistycznej psycholog PCPR przyjął 74 osoby, którym udzielił 608 porad. W 2019 roku psycholog wydał 144 oceny dot. funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych w ramach zespołów kwalifikacyjnych, 8 opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzedzonych 3 godzinnymi badaniami psychologicznymi. Wydano 41 opinii z badań motywacji i predyspozycji. W roku 2019 prowadzonych było 67 terapii. Psycholog przeprowadził 8 rozmów z dziećmi i rodzinami zastępczymi w sprawie przysposobienia. Psycholog sporządził 11 adnotacji z przeprowadzonych spotkań z pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych.

III. Interwencja kryzysowa i poradnictwo psychologiczne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie przez cały rok 2019 współpracowało z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Równego Traktowania, Rzecznikiem Praw Dziecka w zakresie przyjmowania i przekazywania do innych instytucji z terenu powiatu świebodzińskiego plakatów i ulotek dotyczących zjawiska przemocy. Ponadto ulotki są udostępniane osobom zainteresowanym i lokowane w siedzibie PCPR w miejscu ogólnodostępnym.

W roku 2016 Powiat Świebodziński podpisał porozumienie z Miastem Gorzów Wielkopolski w sprawie wykonywania przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Gorzowie Wielkopolskim usług w zakresie interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Świebodzińskiego.

Prowadzona jest współpraca z Policją. Pracownik socjalny PCPR co roku podczas tygodnia pomocy ofiarom przestępstw jest obecny na dyżurach w Komendzie Powiatowej Policji w Świebodzinie.

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie zamieszczone są aktualne dane dotyczące Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wraz z nazwiskami osób do kontaktu i numerami telefonu. W związku z brakiem całodobowego telefonu zaufania na stronie znajdują się również numer telefonu, maile i adres strony Internetowej do Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie biorą udział w spotkaniach Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Prowadzona jest stała współpraca z Zespołami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie ma podpisane porozumienia o współpracy z Gminą Zbąszynek, Gminą Szczaniec i Gminą Świebodzin. Porozumienia dotyczą współpracy w Zespołach Interdyscyplinarnych.

IV. Domy Pomocy Społecznej

1. Domy Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie powiatu świebodzińskiego.

- 1) *Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie na 82 miejsca, przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych.*
- 2) *Dom Pomocy Społecznej w Głińsku na 100 miejsc, przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych (kobiet).*
- 3) *Dom Pomocy Społecznej w Toporowie na 77 miejsc, przeznaczony dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.*

Mieszkańcom zapewnia się zakres usług, który uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańca. Świadczone usługi są na wysokim poziomie i uwzględniają wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Zakres usług świadczonych przez Domy jest zgodny ze standardem obowiązujących podstawowych usług. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług Domy organizują zespoły terapeutyczno - opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników Domu. Do zadań zespołów należy w szczególności opracowanie indywidualnych planów wspierania mieszkańców oraz wspólna z mieszkańcem Domu ich realizacja. Mieszkaniec Domu korzysta z usług, których zakres i rodzaj wynika z indywidualnego planu wspierania mieszkańca, opracowanego z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia mieszkańca. Działania wynikające z indywidualnego planu wspierania mieszkańca koordynuje pracownik Domu, zwany "pracownikiem pierwszego kontaktu". Pracownicy pierwszego kontaktu działają w ramach zespołów terapeutycznych.

Główne cele funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Domy świadczą usługi:

1/ w zakresie potrzeb bytowych:

- miejsce zamieszkania wyposażone w niezbędne meble i sprzęt,
- wyżywienie w tym również dietetyczne zgodnie ze wskazaniami lekarza,
- odzież i obuwie,
- utrzymanie czystości.

2/ usługi opiekuńcze polegające na:

- udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- pielęgnacji,
- niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

3/ usługi wspomagające polegające na:

- umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
- umożliwieniu realizacji potrzeb religijnych i kulturalnych,
- zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców,
- podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców,
- stymulowaniu nawiązania, utrzymania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem,
- wspieraniu działania na rzecz lokalnego środowiska,
- pomocy w umożliwianiu podjęcia pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny,
- terapeutycznym działaniem zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca, w miarę jego możliwości.

Domy świadczą również usługi:

1/ w zakresie potrzeb zdrowotnych, polegające na:

- umożliwieniu korzystania z przysługujących uprawnień do świadczeń zdrowotnych i zapotrzebowania w leki, artykuły sanitarne i środki pomocnicze oraz przedmioty ortopedyczne,
- zapewnieniu opieki pielęgnacyjnej oraz rehabilitacji leczniczej na poziomie określonym w przepisach w sprawie poziomu obowiązujących świadczeń zdrowotnych w domach pomocy społecznej oraz odrębnych przepisach,

2/ zapewniające dzieciom i młodzieży:

- pobieranie nauki,
- uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjnych,
- uczenie i wychowywanie przez doświadczenie życiowe.

Ponadto Domy zapewniają:

1/ spokój i bezpieczeństwo na terenie Domu,

2/ opiekę w czasie zorganizowanych zajęć poza Domem,

3/ godne umieranie a także pomoc w organizacji pogrzebu zgodnie z wyznaniem (w przypadku gdy zmarły mieszkaniec nie ma bliskiej rodziny lub gdy rodzina nie ma możliwości sama zająć się pogrzebem),

4/ organizowanie świąt,

5/ pomoc w rozwijaniu indywidualnych zainteresowań,

6/ pomoc w odbywaniu praktyk religijnych,

7/ spożywanie posiłków w warunkach zbliżonych do domowych.

Zakres usług, o których mowa powyżej ustala się uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańca.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018, poz. 734 z późn. zm.) Dom Pomocy Społecznej powinien odpowiadać standardom określonym w niniejszym rozporządzeniu.

Domy Pomocy Społecznej z terenu powiatu świebodzińskiego w 2008 zrealizowały Programy Naprawcze i tym samym osiągnęły wymagane standardy.

Wojewoda Lubuski decyzjami jak niżej wydał zezwolenie na prowadzenie:

- 1) DPS w Jordanowie – Dec. nr PS.IIAKac.9013/19/2001 z dnia 19 grudnia 2008 r.
- 2) DPS w Glinisku – Dec. nr PS.I.AKac.9013/1/2009 z dnia 2 lutego 2009 r.
- 3) DPS w Toporowie – Dec. nr PS.II.JJaż.9013-6/08 z dnia 16 stycznia 2009 r.

Pomimo, że Domy spełniają wymagane standardy Dyrektorzy placówek stale zabiegają o utrzymanie jak najwyższego poziomu, stąd też w dalszym ciągu prowadzą niezbędne prace remontowe.

Zrealizowane prace remontowe i zakupy sprzętu, mebli i wyposażenia:

Dom Pomocy Społecznej w Glińsku:

- 1) zakupiono na wyposażenie pokoi mieszkalnych: szafy, krzesła, stoły fotele, kanapy, komody;
- 2) zakupiono sprzęt na wyposażenie kuchni: mikser ręczny (blender), piec konwencyjno-parowy, krajalnicę, kociołek elektryczny oraz naczynia kuchenne;
- 3) zakupiono sprzęt na wyposażenie warsztatu: odkurzacz ogrodowy, pilarka spalinowa, drobne narzędzia do bieżącej pracy konserwatora;
- 4) zakupiono sprzęty na wyposażenie terapii: monitor interaktywny, zestaw perkusyjny, stół, mikrofalówkę, pralkę. Lokówkę, suszarkę, radioodtwarzacze, urządzenie do popcornu, drobny sprzęt do kuchni terapeutycznej (noże, łyżki, widelczyki, talerze, filiżanki, miseczki itp.), sokowirówkę, frytkownicę, blender, żelazno, maszynę do szycia;
- 5) zakupiono sprzętów na fizjoterapie: bieliznę;
- 6) zakupiono sprzęt do gabinetu zabiegowego: defibrylator, termometr bezdotykowy na podczerwień, ciśnieniomierz elektroniczny, waga osobowa, lodówka, koncentrator tlenu, ssak medyczny, inhalator przenośny pulsoksymetr;
- 7) zakupiono dwa namioty rekreacyjne;
- 8) zakupiono samochód ze środków PERON;
- 9) zakupiono garaż blaszany.

Pracownicy działu technicznego przeprowadzali stałe prace remontowe i naprawcze na terenie Domu, takie jak malowanie dwóch pokoi na oddziale III, świetlicy na oddziale IV, stołówki; odświeżono pomieszczenie na warzywa; z magazynu zrobiono pracownię arteterapii oraz inne drobne prace poprawiające estetykę Domu.

Wykonawcy zewnętrzni wykonali remont łazienki na oddziale II oraz WC na oddziale IV. Wymieniono instalację elektryczną na dwóch kondygnacjach oddziału I, wymieniono kaloryfery na oddziale I, II, III, IV raz w pokojach pracowników administracji. Pomalowano cały korytarz na oddziale IV. Położono kafelki na podłodze w korytarzu w wejściu głównym. Wymieniono podłogę w pomieszczeniach administracji w dwóch pomieszczeniach biurowych z paneli na wykładzinę PCV. Wymieniono podłogę na oddziale IV z gumoleum na wykładzinę PCV. Wymieniono podłogę na oddziale III z wykładziny dywanowej na wykładzinę PCV oraz wykładzinę na stołówce, w kuchni oraz w przejściu do kuchni. Pomalowano i położono cegłę na korytarzu w przejściu do kuchni oraz na korytarzu przy wejściu do budynku głównego. Wymieniono okna w magazynach spożywczych z drewnianych na plastikowe. Wymieniono drzwi wejściowe do palni, wstawiono drzwi do palarni.

Pozyskano dotacje ze źródeł zewnętrznych:

- 1) w ramach programu „Wyrównywanie różnic między regionami III” Likwidacja barier transportowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 80.000,00 zł na zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych zakupiono samochód Ford Transit;
- 2) w celu pokrycia wkładu własnego wymaganego w w/w projekcie pozyskano dodatkowe środki z Fundacji „Serce na dłoni” w wysokości 40.000,00 zł;
- 3) na szkolenie zawodowe pracowników Domu udało się pozyskać ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego z Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie kwotę w wysokości 7.248,00 zł, ze szkoleń skorzystało 12 pracowników. Pozyskane środki pozwoliły na doksztalcenie pracowników w następujących specjalnościach/umiejętnościach:

- „Urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne o napięciu do 1 kV” – 1 osoba;
- „Fryzjer – zakres podstawowy- ogólny” – 1 osoba;
- „Kucharz małej gastronomii – diety w żywieniu dla osób starszych z dolegliwościami chorobowymi” – 2 osoby;
- „Praca z osobą z chorobą Alzheimera – podstawowe informacje o istocie choroby oraz jej przebiegu – charakterystyka podopiecznego z chorobą Alzheimera – pomoc choremu na Alzheimera” – 8 osób.

Na rzecz mieszkank i potrzeb domu z zewnątrz (od sponsorów) udało się pozyskać następujące darowizny:

- nową całoroczną odzież damską na kwotę 32.845,00 zł;
- z firmy IKEA Industry z Chlastawy nowe meble biurowe o wartości 2.267,00 zł;
- z firmy Omega Świebodzin farby malarskie na kwotę 310,00 zł;
- od przedstawicieli medycznych ciśnieniomierz i pas piersiowy na kwotę 260,00 zł.

Ponadto nadal sprawnie funkcjonuje współpraca z Filia Ośrodka dla Osób Uzależnionych SP ZOZ Nowy Dworek w Glińsku „pomoc sąsiedzka”, mająca na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się zjawiska izolacji, budowanie pozytywnych relacji ludzkich i między pokoleniowych, a także podniesienie jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych i chorych, polegająca na wsparciu w formie wizyt (3 razy w tygodniu po 2 godziny) i wspólnego spędzania czasu pacjentów hospitalizowanych w Ośrodku z mieszkankami Domu.

Udało się nawiązać współpracę na zasadzie porozumienia z Wydziałem Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego w kierunku inicjowania i realizowania wspólnych projektów, wymiany doświadczeń i informacji, organizowanie i udział w szkoleniach.

Pomyślnie zostały sfinalizowane rozmowy z firmami zewnętrznymi, dzięki którym chętni pracownicy Domu mieli możliwość skorzystania z bezpłatnego kursu nauki języka angielskiego organizowanego na terenie Domu.

Mieszkancki Domu udało się wyposażyć w nowe wyroby medyczne refundowane przez NFZ, tj:

- wózki inwalidzkie – 8 szt.;
- wózki inwalidzkie lekkie – 2 szt.;
- wózek inwalidzki specjalny – 1 szt.;
- balkonik albo podpórkę ułatwiającą chodzenie – 6 szt.;
- poduszki przeciwodleżynowe pneumatyczne – 16 szt.;
- materace przeciwodleżynowe – 6 szt.

Dom Pomocy Społecznej w Toporowie:

Zakupiono:

- 1) szafę chłodniczą - 3.261,00 zł,
- 5) maszynę do szycia - 1.990,00 zł,
- 6) narzędzia (spawarka, wkrętarka) - 1.239,00 zł,
- 7) drabiny - 2 szt. - 378,00 zł
- 8) termosy - 3 szt – 1.043,82 zł
- 9) wózek sprzątający duży – 1.300,- zł
- 10) stelaże do worków - 4 szt - 1.585,00 zł
- 11) wózek sprzątający mały - 2 szt. - 442,00 zł
- 12) kociołki uchylne - 2 szt. - 1.5867,00 zł.

Wykonano następujące remonty:

- 1) remont pomieszczeń kuchni głównej - 1.21279,19 zł,
- 2) wymiana okien (3 szt.) - 8.993,16 zł,
- 3) montaż okapów kuchennych - 8.000,00 zł,
- 4) remont ujęcia wody wraz z montażem lampy bakteriobójczej - 10.360,80 zł ,
- 5) remont pieca CO - 20.170,50 zł,
- 6) naprawa windy - 3.247,30 zł.
- 7) we własnym zakresie: malowanie biur 3 pomieszczenia wraz z korytarzem, malowanie i uzupełnianie ubytków płytek i tynków w kotłowni, malowanie świetlicy w Pałacu I piętro oraz wymiana płytek podłogowych, malowanie garderoby w Pawilonie, uzupełnienie ubytków tynku i płytek w magazynach.

Pozyskano środki finansowe w wysokości 3.895,00 zł (odszkodowania, darowizny), które zostały przeznaczone na potrzeby bieżące.

Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie:

W ramach środków własnych zakupiono:

- 1) szafę w zabudowie – 2.583,00 zł;
- 2) regały – 239,00 zł;
- 3) drukarkę – 423,95 zł;
- 4) ssak Askir – 625,00 zł;
- 5) urządzenie wielofunkcyjne Brother – 679,00 zł;
- 6) szorowoarkę, odkurzacz do pracy na sucho i mokro – 3.782,39 zł;
- 7) rotor do ćwiczeń – 248,00 zł;
- 8) inhalator – 119,99 zł;
- 9) fotele – 618,00 zł;
- 10) bindownicę – 309,00 zł;
- 11) rolety okienne na świetlicę – 738,08 zł;
- 12) blender kuchenny – 219,00 zł;
- 13) wyposażenie kuchni (naczynia stołowe, noże, salaterki) – 3.150,04 zł.

Poza bieżącymi konserwacjami w 2019 roku wykonano gruntowny remont 5 pomieszczeń sanitarnych, na co wydatkowano łącznie 81.106,13 zł. W ramach prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości 50.000,00 zł.

W ramach darowizny otrzymano:

- 1) od Fundacji AMICIS pralkę – 1.471,55 zł;
- 2) od osoby prywatnej łożko inwalidzkie elektryczne – 1.800,00 zł;
- 3) od firmy OTAR meble dla mieszkańców – 1.180,00 z;
- 4) od firmy SWISS KRONO sp. z o.o. 260 m² paneli podłogowych o wartości – 3.963,28 zł.

2. Działalność opiekuńcza oraz kulturalno-oświatowa w Domach Pomocy Społecznej

Istotnym elementem funkcjonowania Domów Pomocy Społecznej, jak i celem nadrzędnym jest działalność opiekuńcza nad mieszkańcami oraz ich udział w imprezach sportowych, a także udział i organizacja imprez kulturalno-oświatowych.

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Glińsku:

W Domu na dzień 31.12.2019 r. przebywało 100 mieszkanki, w tym 44 całkowicie ubezwłasnowolnionej i 12 częściowo ubezwłasnowolnionej.

Stan kadrowy na koniec roku 2019 sprawozdawczego przedstawiał się następująco: 1 dyrektor, 3 pielęgniarki, 19 opiekunów, 10 asystenci osób niepełnosprawnych, 1 kąpielowa, 4 pracowników socjalnych, 2 instruktorów terapii zajęciowej, 2 terapeutów zajęciowych, 1 pedagog, 1 pracznka, 1 pracznka/szwaczka, 3 konserwatorów/kierowców, 1 magazynier, 5 kucharek, 1 szef kuchni, 2 kierowników, 1 księgowy, 1 główny księgowy, 1 pracownik administracyjny, 8 pokojowych, 2 fizjoterapeuta, 1 instruktor kulturalno-oświatowy.

Łącznie w Domu Pomocy Społecznej w Glińsku pracuje 71 osób. Liczba etatów wynosi 67. Działalność placówki utrzymana jest na bardzo wysokim poziomie, życzliwość personelu oraz dbałość o podopiecznych skutkuje właściwym zabezpieczeniem wszystkich potrzeb mieszkańców.

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie:

W Domu na dzień 31.12.2019 r. przebywały 82 osoby: 23 osób całkowicie ubezwłasnowolnionej oraz 4 osób częściowo ubezwłasnowolnionej.

Stan kadrowy na dzień 31.12.2019 r. przedstawiał się następująco: 1 dyrektor, 2 księgowy, 1 kierownik kuchni, 2 pracowników socjalnych, 1 dietetyk, 20 opiekunek, 4 pielęgniarki, 2 fizjoterapeutów, 1 kierownik działu medyczno-rehabilitacyjnego, 1 kierownik działu opiekuńczo-terapeutycznego, 1 instruktorów terapii zajęciowej, 1 psycholog, 1 instruktor ds. kulturalno-oświatowych, 6 pokojowych, 2 palaczy, 1 konserwator, 5 pracowników kuchni.

Łącznie w DPS w Jordanowie pracuje 53 osoby, w przeliczeniu na etaty 52. Działalność placówki utrzymana jest na bardzo wysokim poziomie, życzliwość personelu i dbałość o podopiecznych skutkuje właściwym zabezpieczeniem wszystkich potrzeb mieszkańców. Aktywna współpraca z innymi Domami Pomocy Społecznej oraz działania wewnątrz placówki przyczyniają się do aktywizowania mieszkańców i zapewnienia prawidłowego spędzania czasu.

Zatrudnienie w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie:

W Domu na dzień 31.12.2019 r. przebywało 77 osób, z czego 44 mieszkańców całkowicie ubezwłasnowolnionej, 2 osoba częściowo ubezwłasnowolniona oraz 1 osoba małoletnia.

Stan kadrowy na dzień 31.12.2019 r. przedstawiał się następująco: 1 dyrektor, 3 kierowników, 5 pielęgniarki, 20 opiekunów, 8 pokojowych, 1 instruktor terapii zajęciowej, 1 instruktor kulturalno-oświatowy, 1 pracownik socjalny, 1 psycholog, 1 fizjoterapeuta/rehabilitant, 6 kucharek, 4 pracznki, 2 konserwatorów, 1 magazynier, 2 księgowy, 1 konsultant ds. pracowniczych, 1 palaczy, 1 kierowca.

Łącznie w DPS w Toporowie zatrudnione są 60 osób, co w przeliczeniu na etaty stanowi 56,5 etaty, na umowę zlecenie jest zatrudniona 1 osoba. Działalność placówki utrzymana jest

na bardzo wysokim poziomie, życzliwość personelu i dbałość o podopiecznych skutkuje właściwym zabezpieczeniem wszystkich potrzeb mieszkańców.

W 2019 roku mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej wielokrotnie brali czynny udział w imprezach sportowych i kulturalno-oświatowych.

Najważniejsze imprezy w Domu Pomocy Społecznej w Glińsku:

- 1) 04.01.2019 – Występ teatralny Krak – Art. W przedstawieniu pt „Cyrk”;
- 2) 16.01.2019 – Wspólne koledowanie z zespołem „Osoria” ze Szczawnicy;
- 3) 21.01.2019 – „Dzień Babci” – występ grupy teatralnej „Agawa”, słodki poczęstunek;
- 4) 28.01.2019 - „Jasełka” - występ grupy teatralnej z Toporowa, słodki poczęstunek;
- 5) 06.02.2019 – Wyjazd do kina w Międzyrzeczu na film pt. „Kogel Mogel”;
- 6) 15.02.2019 – Zabawa „Karnawałowo-Walentynkowa” z udziałem zaproszonych gości z Rokitna 58, Toporowa i Jordanowa;
- 7) 08.03.2019 – „Dzień Kobiet” - z udziałem zaproszonych gości z Ośrodka dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworcu, słodki poczęstunek;
- 8) 12.03.2019 – „Dzień Kobiet” – spotkanie z podopiecznymi z DPS Rokitno 58;
- 9) 13.03.2019 – Występ teatralny Krak – Art. W przedstawieniu pt. „Łakocie dla Małgosi i Jasia”;
- 10) 21.03.2019 – „Przywitanie Wiosny” – spotkanie plenerowe z udziałem zaproszonych gości z Rokitna 58, Rokitna 38 i Toporowa;
- 11) 12.04.2019 – „Palmy Wielkanocne” – zajęcia integracyjne z udziałem wolontariuszy z Ośrodka dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworcu;
- 12) 18.04.2019 – „Baby Wielkanocne” – zajęcia kulinarne;
- 13) 28.05.2019 – „Dzień Matki” – spotkanie integracyjne, wspólne karaoke, słodki poczęstunek;
- 14) 24-25.06.2019 – Wyjazd na wycieczkę „Park Dinozaurów” do Nowin Wielkich;
- 15) 26.07.2019 – „Nietykalni” – letnie kino, słodki poczęstunek;
- 16) 10.07.2019 – „Lato z komarami” – spotkanie integracyjne z udziałem zaproszonych gości z Rokitna 58, Rokitna 38, Toporowa, Szczawnicy i Jordanowa;
- 17) 08.08.2019 – „Turniej Chińczyka” – spotkanie integracyjne z udziałem zaproszonych gości z Rokitna 58, Rokitna 38, Toporowa;
- 18) 07.09.2019 – II Biesiada Rodzin i Przyjaciół Domu w scenerii country, z wokalistą estradowym Panem Pawłem Bączkowskim;
- 19) 08.10.2019 – Występ teatralny Krak – Art w przedstawieniu pt. „Czerwony Kapturek”;
- 20) 16.10.2019 – „Kulinaria” – spotkanie kulinarne z udziałem zaproszonych gości z Rokitna 58, Rokitna 38, Toporowa i Jordanowa;
- 21) 18.10.2019 – Wycieczka do „Chaty Taberskiej” w Kolesinie;
- 22) 04.12.2019 - Wycieczka do „Papugarni RIO” i „Krainy słodkości” w Zielonej Górze”;
- 23) 06.12.2019 – „Mikołajki”;
- 24) 24.12.2019 – „Wspólna Wieczera Wigilijna”.

Organizowane przez inne podmioty:

- 1) 01.02.2019 - Udział w „Zabawie Karnawałowej” w Toporowie;
- 2) 14.02.2019 – „Zabawa Karnawałowo-Walentynkowa” w Rokitnie 58;
- 3) 27.02.2019 – Udział w „Zabawie Karnawałowej” w Rokitnie 38;
- 4) 28.02.2019 – Udział w „Zabawie Karnawałowej” w Szczawnicy;
- 5) 20.03.2019 – „Przywitanie Wiosny” w Toporowie;

- 6) 03.04.2019 - „Przywitanie Wiosny” w Rokitnie 58;
- 7) 17.05.2019 – Udział w warsztatach z psychologiem w Toporowie;
- 8) 22.05.2019 – Udział w Olimpiadzie Sportowej Osób Niepełnosprawnych w Skwierzynie;
- 9) 04.06.2019 – Udział w „Warsztatach plastycznych” w Pszczewie;
- 10) 12.06.2019 – Pielgrzymka Osób Chorych i Niepełnosprawnych w Rokitnie;
- 11) 21.08.2019 – Wspólne grillowanie w Rokitnie 58;
- 12) 24.08.2019 – „Glinstok” – udział w koncercie na terenie Ośrodka dla Osób Uzależnionych Glińsku;
- 13) 30.08.2019 – Udział w „Zawodach Wędkarskich” w Santoku;
- 14) 11.09.2019 – Udział w grze terenowej „Włóczykij” w Rokitnie 38;
- 15) 13.09.2019 – Udział w „Przeglądzie Artystycznym Domów Pomocy Społecznej” w Tursku;
- 16) 28.09.2019 – Udział w „Pożegnaniu Lata” w Toporowie;
- 17) 11.11.2019 – Udział w Obchodach Święta Niepodległości w Świebodzinie;
- 18) 25.11.2019 – Udział w „Zabawie Andrzejkowej” w Toporowie;
- 19) 26.11.2019 – Udział w „Zabawie Andrzejkowej” w Rokitnie 38;
- 20) 27.11.2019 – Udział w „Zabawie Andrzejkowej” w Rokitnie 58;
- 21) 28.11.2019 – Udział w „Zabawie Andrzejkowej” w Szczawnie;
- 22) 29.11.2019 – Udział w „Koncercie i kabarecie” organizowanym przez Wolontariuszy z Ośrodka dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworcu;
- 23) 12.12.2019 – Udział w „Przeglądzie Kolęd i Pastorałek” w Kostrzynie nad Odrą;
- 24) 14.12.2019 – Udział w „Przeglądzie Kolęd Świątecznych Wiejskich” w Glińsku

Jak co roku 6 mieszkanki Domu uczestniczyły w dwutygodniowym turnusie rehabilitacyjno-wychowawczym, tym razem w Przelazach.

Najważniejsze imprezy w Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie:

Styczeń – Marzec

1. Zabawa karnawałowa dla mieszkańców.
2. Walentynki – zabawa taneczna.
3. Impreza terapeutyczna na rzecz mieszkańców z okazji Dnia Babci i Dziadka.
4. Dzień Kobiet – przedstawienie grupy teatralnej mieszkańców domu.
5. Powitanie wiosny, palenie Marzanny.

Kwiecień – Czerwiec

1. Majówka – zabawa mieszkańców domu przy ognisku.
2. Dzień Matki – przedstawienie z udziałem mieszkańców.
3. Wyjazd z mieszkańcami do Międzyrzecza z okazji Dni Międzyrzecza.
4. Dzień Dziecka – wycieczka na lody (spacer do Gościkowa).
5. Wyjazd do Domu Pomocy Społecznej w Toporowie na warsztaty terapii.

Lipiec – Wrzesień

1. Powitanie lata - ognisko i zabawa plenerowa z podopiecznymi „Lato z komarami”.
2. Wyjazdy nad jezioro do Nowego Dworku.
3. Rozpoczęcie lata – wyjazd do Domu Pomocy Społecznej w Glińsku – wspólne biesiadowanie.
4. Wyjazd mieszkańców na Przegląd Form Artystycznych Sulęcín – Tursk – występy teatralne.
5. Wyjazd podopiecznych do Santoka na wędkowanie. Wojewódzki konkurs wędkarski.
6. Ognisko integracyjne na terenie domu – pożegnanie lata.
7. Wyjazd na zabawę plenerową do Toporowa z okazji pożegnania lata.

Październik – Grudzień

1. Wyjazd podopiecznych do Domu Pomocy Społecznej w Glińsku na kulinaria.
2. Dzień pieczonego ziemniaka ognisko dla mieszkańców.
3. Występy dla mieszkańców z okazji zbliżających się Świąt – Stowarzyszenie Bona Fides z Jordanowa.
4. Występy kółka teatralnego mieszkańców domu pomocy społecznej z repertuarem Jasełek.
5. Występ Grupy muzycznej ze Świebodzińskiego Domu Kultury – wspólne kolędowanie.
6. Występ młodzieży ze szkoły w Gościkowie, śpiewanie kolęd.

Najważniejsze imprezy w Domu Pomocy Społecznej w Toporowie:

Styczeń:

- 4) 5. 01- kolędy i pastorałki w Sali Wiejskiej w Skąpem- 12 mieszkańców
- 5) 6. 01- jasełka w kościele parafialnym w Toporowie- 12 mieszkańców
- 6) 13. 01- jasełka w kościele parafialnym w Lubrzy- 12 mieszkańców
- 7) 15. 01- jasełka w szpitalu specjalistycznym w Obrzycach- 12 mieszkańców
- 8) 19.01- jasełka dla mieszkańców Boczowa- 12 mieszkańców
- 9) 25. 01- podsumowanie konkursu czystości- upominki oraz wyjazd do kawiarni- 5 mieszkańców
- 10) 24.01- 27.01- rekolekcje w Licheniu- 1 mieszkaniec
- 11) 28.01- jasełka dla pensjonariuszy DPS w Glińsku
- 12) 30. 01- spotkanie integracyjne z leśnikiem i pacjentami szpitala w Ciborza- 30 osób oraz mieszkańcy Domu
- 13) urodziny miesiąca

Luty:

- 1) 01. 02- zabawa karnawałowa z udziałem zaproszonych gości z dps w Glińsku i Jordanowa- wszyscy mieszkańcy i 18 gości
- 2) 14.02- zabawa walentynkowa w Miłowicach- 7 mieszkańców
- 3) 15. 02- zabawa karnawałowa w Glińsku- 7 mieszkańców
- 4) 20.02- zabawa karnawałowa z udziałem uczniów SOSW w Świebodzinie- 7 gości
- 5) 25.02- przedstawienie teatralne „Magiczna kraina czarnoksiężnika z Oz- wszyscy mieszkańcy
- 6) urodziny miesiąca

Marzec:

- g) 08. 03- przedstawienie teatralne z okazji Dnia Kobiet- wszyscy mieszkańcy i pracownicy
- h) 09. 02- Dzień Kobiet- przedstawienie dla mieszkank Bucze- 9 mieszkańców
- i) 20.03- I Dzień Wiosny- impreza integracyjna z udziałem uczniów miejscowej szkoły i SOSW w Świebodzinie- 15 osób
- j) 21. 03- I Dzień Wiosny- impreza integracyjna w Glińsku – 7 mieszkańców
- k) 23. 03- 60- te urodziny mieszkanki Róży Łukasiewicz- uroczystość z udziałem mieszkańców i rodziny
- l) 27. 03- turniej gier stolikowych – mieszkańcy domu- 4 drużyny po 4 osoby,
- m) 30. 03- spotkanie integracyjne z mieszkankami Skąpego- przedstawienie z okazji Dnia Kobiet- 12 gości
- n) urodziny miesiąca

Kwiecień:

- 03. 04- występ iluzjonisty- mieszkańcy Domu
- 13. 04- wyjazd na mecz Lecha Poznań z Jagiellonią Białystok- 6 mieszkańców
- 26. 04- spotkanie z leśnikiem z okazji Światowego Dnia Ziemi- mieszkańcy Domu
- urodziny miesiąca
- obchody Świąt Wielkanocnych
- wycieczki rowerowe

Maj:

- 1) 03.05- wystawa zgromadzonych militariów przez Radosława Eszmana- mieszkańcy Domu
- 2) 17.05- konferencja naukowa z udziałem zaproszonych gości
- 3) 22. 05- Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w Skwierzynie- 6 mieszkańców
- 4) 30. 05- Toporów, festyn z okazji Dnia Dziecka- 7 mieszkańców
- 5) 31.05- 02.06- Lednica Światowe Dni Młodzieży- 1 mieszkaniec
- 6) urodziny miesiąca
- 7) wycieczki rowerowe

Czerwiec:

- 1) 02. 06- 16. 06- wczasy rehabilitacyjne Dziwnówek- 7 mieszkańców
- 2) 04.06- Dzień Sportu- impreza plenerowa - mieszkańcy Domu oraz 16 uczniów miejscowej szkoły
- 3) 10. 06- plener malarski w Ciborzu- 3 mieszkańców
- 4) 12. 06- Rokitno pielgrzymka- 7 mieszkańców
- 5) wycieczka do Wolsztyna- parowozownia, wytwórnia bombek, warsztaty pracy z czekoladą- 25 mieszkańców
- 6) 15.06- wyjazd nad jezioro do Kosobudza- 8 mieszkańców
- 7) 21.06- wyjazd nad jezioro do Kosobudza- 6 mieszkańców
- 8) 26. 06- wyjazd nad jezioro do Kosobudza- 6 mieszkańców
- 9) urodziny mieszkańców
- 10) wycieczki rowerowe- 2 x 5 osób,

Lipiec:

- 3) 5. 07- podsumowanie konkursu czystości – wyjazd do Łagowa- 8 mieszkańców
- 4) 24.07- przedstawienie teatralne „Przygody lisa Witalisa”- mieszkańcy Domu
- 5) 25. 07- wyjazd nad jezioro do Kosobudza- 6 mieszkańców
- 6) 26.07- wyjazd nad jezioro do Kosobudza- 6 mieszkańców
- 7) urodziny miesiąca

- 8) wycieczki rowerowe- 4 x 5 osób

Sierpień:

- 1) urodziny miesiąca
- 2) wycieczki rowerowe - 2 x 5 osób + 1 x 6 osób,
- 3) 25. 08- 07. 09- wczasy rehabilitacyjne w Przełazach- 5 mieszkańców
- 4) 28. 08- wyjazd do Majalandu- 8 mieszkańców

Wrzesień:

- 1) 03. 09- wyjazd do Majalandu- 8 mieszkańców
- 2) 12. 09- wyjazd do Majalandu- 7 mieszkańców
- 3) 13. 09- XXVI Festiwal Form Artystycznych DPS- ów- 11 mieszkańców
- 4) 14.09- 15. 09- pielgrzymka do Częstochowy- 1 mieszkaniec
- 5) 28.09- impreza plenerowa „Pożegnanie Lata”- z udziałem rodzin, przyjaciół, dps- ów w Glińsku, Domu Dziecka we Wschowie i Świebodzinie, chóru śpiewaczego ze Skąpego
- 6) urodziny miesiąca
- 7) wycieczki rowerowe 2 x 6 osób,

Październik:

- 1) 08. 10- plenerowa impreza integracyjna „Pieczony Ziemniak”- mieszkańcy Domu, uczniowie SOSW w Świebodzinie- 12 osób
- 2) 09. 10- zawody sportowe w SOSW w Świebodzinie- 3 mieszkańców
- 3) 10. 10- Obchody Dnia Zdrowia Psychicznego w Ciborzu- 4 mieszkańców
- 4) 16. 10- Kulinaria w Glińsku- 6 mieszkańców
- 5) 17. 10- przedstawienie teatralne „Co mnie nie zabije”- mieszkańcy Domu
- 6) 29. 10- wyjazd do Domu Dziecka we Wschowie, odwiedzanie grobów- 3 mieszkańców
- 7) urodziny miesiąca

Listopad:

- 1) 25. 11- zabawa andrzejkowa z udziałem zaproszonych gości z dps w Glińsku
- 2) 27. 11- zabawa andrzejkowa w pałacu z zaproszonymi gośćmi z SOSZ w Świebodzinie
- 3) urodziny miesiąca

Grudzień:

- 1) 04. 12- Barbórka- wyjazd do kopalni w Sieniawie- 3 mieszkańców
- 2) Mikołajki- zabawa przy muzyce- mieszkańcy Domu
- 3) 12. 12- przegląd kolęd i pastorałek w Kostrzynie- 11 mieszkańców
- 4) 14. 12- Bucze- spotkanie opłatkowe oraz przedstawienie jasełek- 12 mieszkańców
- 5) 19. 12- Wigilia dla leśników w Łagowie- prezentacja jasełek- 12 mieszkańców
- 6) 20. 12- spotkanie opłatkowe oraz prezentacja jasełek dla pracowników, mieszkańców Domu oraz zaproszonych gości
- 7) urodziny miesiąca
- 8) 24.12- Wigilia- spotkanie z Mikołajem, obchody Świąt Bożego Narodzenia
- 9) 31. 12- dyskoteka sylwestrowa- mieszkańcy pałacu
- 10) 31. 12- Sylwester pod chmurką- spotkanie integracyjne mieszkańców Toporowa- uczestniczyło 7 mieszkańców

3. Liczba osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej.

W obecnym stanie prawnym wyróżnia się dwa sposoby finansowania osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej. Koszt pobytu osób skierowanych przed dniem 1 stycznia 2004 r. dotowany jest z budżetu państwa. Dla tych osób decyzja kierująca była wydawana przez

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie. Do dnia dzisiejszego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest organem wydającym decyzję o odpłatności za pobyt każdego dotowanego mieszkańca – w wysokości odpowiadającej 70% miesięcznego dochodu netto osoby przebywającej w Domu.

Tabela nr 16. Liczba osób skierowanych przed 1 stycznia 2004 r. i przebywających w DPS w Powiecie Świebodzińskim na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	31.12.2019 r.
1.	w Glińsku (dla osób przewlekle chorych psychicznie)	48
2.	w Toporowie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie)	48
3.	w Jordanowie (dla osób przewlekle psychicznie chorych)	9
RAZEM		105

Łącznie w domach pomocy społecznej przebywało 105 osób, dla których decyzje o odpłatności za pobyt w DPS w przypadku zmiany dochodu wydaje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie.

Natomiast dla osób kierowanych po 1 stycznia 2004 r. skierowania wydaje organ gminy, czyli Ośrodek Pomocy Społecznej. Tenże organ jest także zobowiązany do wydania decyzji o odpłatności za pobyt osoby kierowanej – w wysokości zgodnej z obwieszczeniem Starosty nt. średniego miesięcznego kosztu utrzymania w danym DPS. Odpłatność ponosi mieszkaniec (70% miesięcznego dochodu) oraz rodzina – jeżeli określone kryteria ustawowe pozwalają na ustalenie zobowiązania. Jeżeli rodzina nie może zostać obciążona odpłatnością za pobyt członka rodziny w DPS wówczas zobowiązanie płatnicze musi regulować gmina, która wydała skierowanie „dla swojego mieszkańca”.

W roku sprawozdawczym koszt utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej kształtował się następująco:

- 1) DPS w Glińsku: 3 552,54 zł,
- 2) DPS w Jordanowie: 3 636,51 zł,
- 3) DPS w Toporowie: 4 067,74 zł.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej (Dz. U. z 2019, poz. 1507 z późn. zm.)

Każdorazowo po otrzymaniu dokumentacji z Ośrodków Pomocy Społecznej lub Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie dotyczących skierowania osób do domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Świebodzińskiego prowadzona jest analiza dokumentacji pod względem kompletności oraz właściwego skierowania osoby do danego typu domu.

Tabela nr 17. Liczba osób umieszczonych w DPS w Powiecie Świebodzińskim w 2019 r.

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	2019 rok
1.	w Glińsku (dla osób przewlekle chorych psychicznie)	7
2.	w Toporowie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie)	3
3.	w Jordanowie (dla osób przewlekle psychicznie chorych)	19
RAZEM		29

Tabela nr 18. Liczba osób oczekujących na umieszczenie w DPS na 31.12.2019 r.

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	2019 rok
1.	w Glińsku (dla osób przewlekle chorych psychicznie)	0
2.	w Toporowie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie)	6
3.	w Jordanowie (dla osób przewlekle psychicznie chorych)	0
RAZEM		6

Na listy osób oczekujących na umieszczenie w roku 2019 wpisano: DPS Glińsk – 7 osób, DPS Jordanowo – 19 osoby, DPS Toporów – 3 osoby. W trakcie roku z list osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej skreślono: DPS Glińsk – 0 osoby, DPS Jordanowo – 2 osób, DPS Toporów - 0 osób. Powodami skreślenia z list były: rezygnacja osoby z umieszczenia, zgon osoby.

Tabela nr 19. Liczba i rodzaj wydanych decyzji administracyjnych na stanowisku ds. domów pomocy społecznej

Lp.	Rodzaj decyzji	2019 rok
1.	Ustalająca odpłatność za pobyt w DPS	96
4.	Wygaszająca lub uchylająca	30
5.	O umieszczeniu w DPS	30
RAZEM		156

V. Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Realizacja powyższego zadania odbywa się w ramach realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Program korekcyjno-edukacyjny Partner stosowany przez PCPR adresowany jest do pełnoletnich mężczyzn stosujących przemoc wobec partnerek. Do programu kwalifikowani są skazani prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art. 207 § 1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), korzystający z warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności. Praca może zostać podjęta także z osobą, która nie została skazana, a skierowana została do udziału w Programie przez pracowników socjalnych, kuratorów, terapeutów. Program jest realizowany w małych grupach warsztatowych.

Naczelnym celem Programu jest redukcja zachowań agresywnych, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec kobiet oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe i rozwijanie umiejętności samokontroli współżycia w rodzinie. Program ma charakter edukacyjno-korekcyjny. W części edukacyjnej przekazywana jest szeroko pojęta wiedza na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi ścisłą współpracę z Gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu świebodzińskiego oraz kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Świebodzinie. O realizacji Programu informowana jest również Policja, Prokuratura i Sąd. Organy kierujące sprawców do udziału w Programie są informowane o tym, czy dana osoba zgłosiła się na zajęcia indywidualne, a po zakończeniu zajęć o frekwencji. Monitoring efektów Programu dokonywany jest co roku w okresie jesiennym. Informacje na temat założeń Programu i terminów realizacji zamieszczone są na stronie internetowej [tut. Centrum](#).

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało Program korekcyjno-edukacyjny od 11 marca 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. i od 19 września 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Program był również przeprowadzany na oddziale Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu.

Do udziału w programie przez [tut. Centrum](#) zaproszonych zostało 45 mężczyzn (zgłoszeni przez Gminne Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie lub Sąd). Zajęcia w ramach Programu prowadziło 2 trenerów.

Tabela nr 20. Program korekcyjno-edukacyjny realizowany od 11 marca 2019 r. do 30 czerwca 2019 r.

Liczba mężczyzn uczestniczących w spotkaniach indywidualnych	Liczba mężczyzn uczestniczących w zajęciach grupowych	Liczba mężczyzn, którzy ukończyli Program
20	20	6

Tabela nr 21. Program korekcyjno–edukacyjny realizowany od 19 września 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Liczba mężczyzn uczestniczących w spotkaniach indywidualnych	Liczba mężczyzn uczestniczących w zajęciach grupowych	Liczba mężczyzn, którzy ukończyli Program
25	25	17

Łącznie udział w spotkaniach indywidualnych wzięło 45 mężczyzn. W zajęciach grupowych łącznie uczestniczyło 45 mężczyzn. Program ukończyło 23 mężczyzn.

W trakcie całego roku prowadzona była współpraca z Gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu świebodzińskiego oraz kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Świebodzinie.

VI. UAKTYWNIENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POPRZEZ REHABILITACJĘ ZAWODOWĄ I SPOŁECZNĄ

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych wyraża się w umożliwieniu tym osobom uczestnictwa w normalnym życiu, dostępu do tych wszystkich instytucji i sytuacji społecznych, w których uczestniczą pełnosprawni oraz kształtowania pozytywnych ustosunkowań i więzi psychospołecznych między osobami pełnosprawnymi i niepełnosprawnymi. W myśl tego realizowane są zadania przypisane Powiatowi w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, której przewodniczącą w 2019 roku była Pani Alicja Nogajewska, wiceprzewodniczącą Pani Elżbieta Greczycho. Do zadań Rady należy między innymi: opiniowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw tych osób. Ponadto zadaniem Rady jest opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W roku 2019 odbyło się 6 spotkań Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnej dotyczących m.in.:

- 1) Wniosku Domu Pomocy Społecznej w Glińsku o opinię dotyczącą „Likwidacja barier transportowych” - zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w ramach „Programu wyrównywanie różnic między regionami III” w obszarze D.”
- 2) Spotkanie w sprawie:

- podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do realizacji w 2019 r.
 - Omówienie pilotażowego programu „Aktywny samorząd” realizowanego w 2019r.
 - Wniosek Rzeźnictwa Zyguła o zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych
- 3) Spotkanie w sprawie omówienia wniosków i zasad dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pilotażowego programu „Aktywny samorząd ” w 2019 r.
 - 4) Powołanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych
 - 5) Sprawa dotycząca zaopiniowania projektu uchwały w sprawie określenia zadań i wysokości środków na te zadania z PEFRON (przesunięcie środków na niewykorzystanych programach).
 - 6) Spotkanie w sprawie:
 - podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do realizacji w 2019 r.
 - Omówienia pisma BR.0015.13.2019.AK z dnia 29-10-2019r. dot. wniosku Komisji Budżetu i Rozwoju Regionalnego Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 23-10-2019r. do Zarządu Powiatu w sprawie zmian w regulaminie dot. turnusów rehabilitacyjnych
 - ustalenie zasad dofinansowania ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w roku 2020r

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych - zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz inne instytucje.

Od października 1999 r. działa na terenie Powiatu Świebodzińskiego Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Podstawą działania zespołów orzekających jest ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.

Działania jednostki obejmują:

- 1) wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia
- 2) wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia
- 3) wydawanie orzeczeń do ulg i uprawnień dla osób powyżej 16 roku życia na podstawie orzeczeń innych organów: KRUS, ZUS
- 4) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej na podstawie wyżej wymienionych orzeczeń
- 5) wydawanie kart parkingowych na podstawie wyżej wymienionych orzeczeń.

Na podstawie zawartego Porozumienia Zespół oprócz powiatu świebodzińskiego od 2002 roku obsługuje mieszkańców sąsiedniego powiatu międzyrzeckiego.

1. Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia w podziale na podane kryteria wyniosła:
 - a) 1369 wniosków dotyczyło mieszkańców powiatu świebodzińskiego,

- b) 1138 wniosków dotyczyło mieszkańców powiatu międzyrzeckiego.
 - c) 2252 wniosków dotyczyło wydania orzeczeń dla osoby powyżej 16 roku życia,
 - d) 255 wniosków dotyczyło dzieci poniżej 16 roku życia.
2. Liczby wydanych orzeczeń
- a) dla mieszkańców powiatu świebodzińskiego 1303,
 - b) dla mieszkańców powiatu międzyrzeckiego 1088,
 - c) 2151 wydanych orzeczeń dotyczyło osób powyżej 16 roku życia,
 - d) 240 orzeczeń dotyczyło dzieci poniżej 16 lat.
3. 45 wniosków pozostawiono bez rozpoznania z powodu niezuzpełnienia dokumentacji;
4. 11 wniosków przekazano postanowieniem wg właściwości miejscowej;
5. wydano 43 postanowień o zawieszeniu postępowania na prośbę wnioskujących;
6. 18 wniosków pozostawiono bez rozpoznania z powodu niestawiennictwa i nieobecności nieusprawiedliwionej;
7. Spośród 2151 wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia:
- a) 80 osoby nie zaliczono do osób niepełnosprawnych,
 - b) 79 osobom wydano orzeczenie o odmowie wydania nowego orzeczenia,
 - c) 391 osób zaliczono do lekkiego stopnia niepełnosprawności,
 - d) 871 osobom przyznano umiarkowany stopień niepełnosprawności,
 - e) 730 osobom przyznano znaczny stopień niepełnosprawności,
- Ponadto 12 osobom wydano orzeczenia o umorzeniu postępowania w związku z wycofaniem wniosku lub zgonem.
8. Na 248 wydanych orzeczeń dzieciom poniżej 16 lat:
- a) nie zaliczono do osób niepełnosprawnych 19 osób,
 - b) wydano 1 orzeczenie o odmowie wydania nowego orzeczenia,
 - c) 221 osób zaliczono do osób niepełnosprawnych,
- Wydano 1 orzeczenie o umorzeniu postępowania w związku z wycofaniem wniosku lub zgonem.
9. W okresie sprawozdawczym wydano 694 legitymacji osób niepełnosprawnych
- a) dla dzieci przed 16 rokiem życia - 47,
 - b) dla dorosłych na podstawie orzeczenia powiatowego zespołu - 647.
10. Terminowość rozpatrywanych spraw w roku sprawozdawczym kształtowała się następująco:
- a) 53,01% wniosków zostało rozpatrzonych w terminie 1 miesiąca, w tym 13,13% do 14 dni,
 - b) 46,99% wniosków zostało rozpatrzonych w terminie powyżej 1 miesiąca, w tym 31,67% do 60 dni, 15,32% powyżej 61 dni.
11. Wydatki na potrzeby Zespołu w 2019 roku wyniosły 492.308,12 zł i w całości zostały sfinansowane z budżetu wojewody.
12. Wydatki organu obejmowały koszty związane z wydaniem orzeczenia, kart parkingowych oraz legitymacji osób niepełnosprawnych. Koszty wydanych legitymacji oszacowano ogólnie na kwotę 12,05 zł za sztukę, stąd wydatki związane z wydawaniem legitymacji wynosiły 8.326,55 zł. Pozostałe obejmowały wydawanie orzeczeń i kart parkingowych. Ponieważ nie ma możliwości faktycznego wydzielenia kosztów na czynności związane z realizacją tych zadań szacuje się, iż średni koszt wydania orzeczenia karty parkingowej po pomniejszeniu o koszty związane z wydaniem legitymacji wyniósł 164,06 zł.
13. Do urzędu wpłynęło:
- a) 561 wniosków o wydanie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych;
 - b) 3 wnioski o wydanie karty parkingowej dla placówek uprawnionych, z czego:
 - c) wydano 556 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych (liczba ta jest wyższa

- od liczby przyjętych wniosków, ponieważ część dotyczy roku poprzedniego);
- d) wydano 3 karty parkingowe dla placówek uprawnionych;
- e) wydano 3 odmowy wydania kart parkingowych w związku z brakiem uprawnień osób ubiegających się o stosowny dokument.

Poniższa tabela przedstawia realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 22. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2019.

Lp.	Wyszczególnienie	2019 rok			
		Liczba złożonych wniosków	Liczba osób korzystających	Kwota wydatkowana	% zaspokojenia potrzeb
1.	Turnusy rehabilitacyjne osoby dorosłe	144	146	137 961,22	61,36%
2.	Turnusy rehabilitacyjne dzieci	36	70	62 554,00	100,00%
3.	Likwidacja barier architektonicznych	27	9	37 544,40	33,33%
4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się	15	9	1 416,00	60,00%
5.	Likwidacja barier technicznych	8	6	36 274,00	75%
6.	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	429	417	459 396,38	97,20%
7.	Warsztaty terapii zajęciowej	-	25	452 400,00	100%
8.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	5	219	10 522,00	100%
9.	Zaopatrzenie dofinansowania w sprzęt rehabilitacyjny	6	3	5700,00	50%

RAZEM	670	904	1 203 768,00	-

Jak wynika z powyższej tabeli wiele osób - mieszkańców powiatu świebodzińskiego na podstawie złożonych wniosków korzysta z różnych form pomocy rehabilitacji społecznej finansowanej ze środków PFRON.

Realizacja zadań uzależniona jest od przyznanych przez PFRON środków finansowych wg algorytmu. Przy wyliczaniu algorytmu bierze się pod uwagę między innymi liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych i osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w powiecie oraz liczbę osób niepełnosprawnych w wieku 15 lat i więcej i liczbę niepełnosprawnych dzieci w wieku 0-14 lat na podstawie dostępnych danych GUS.

Potrzeby organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki oraz Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej zostały zaspokojone w całości. Ponadto w na 61,36% zostały zaspokojone potrzeby dorosłych osób niepełnosprawnych dotyczące uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Na 36 wniosków złożonych o dofinansowanie uczestnictwa dzieci niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych wszystkie rozpatrzono pozytywnie.

Natomiast potrzeby z zakresu likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych zostały zaspokojone w całości. Bez rozpatrzenia pozostawiono 5 wniosków w wyniku nieuzupełnienia braków formalnych, 2 wnioski rozpatrzono negatywnie, gdyż lekarz zaznaczył w zaświadczeniu lekarskim, iż osoba nie ma trudności w poruszaniu się, a to jest warunek przy rozpatrywaniu wniosku, 10 osób zrezygnowało z dofinansowania, a 1 osoba zmarła.

Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, gdyż wnioskodawca nie uzupełnił braków formalnych, 1 osoba zrezygnowała z dofinansowania, w jednym przypadku zostało przekroczone kryterium dochodowe, a w 5 przypadkach nastąpił zgon wnioskodawcy. Natomiast 3 wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z braku środków, 1 wniosek negatywnie -złe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Na likwidację barier technicznych złożono 8 wniosków, dofinansowanie otrzymało 6 osób, 2 wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z powodu braku środków

Ponadto na 15 złożonych wniosków dotyczących likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowanie otrzymało 9 osób gdyż komisja ustaliła iż, w tym roku przyznano dofinansowanie tylko do ciśnieniomierzy z funkcją mówiącą.

Przyznano również dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego. Złożono 6 wniosków, 1 osoba zrezygnowała z dofinansowania a 2 wnioski rozpatrzono negatywnie.

Należy zaznaczyć, że przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie powołana jest komisja do spraw opiniowania wniosków z zakresu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W skład komisji wchodzi: Przewodniczący Komisji edukacji, spraw społecznych, kultury i sportu Rady Powiatu Świebodzińskiego, Przewodniczący Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Rzecznik budowlany posiadający odpowiednie uprawnienia do kontroli i nadzoru wykonywania robót budowlanych oraz pracownik PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w roku 2019 udzieliło dofinansowań do poniżej przedstawionych zadań sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

- **"Wycieczka edukacyjno-krajoznawczo-turystyczna do Mielna"** Polskie Stowarzyszenie Diabetyków
- **"Wycieczka integracyjna do Dziwnowa" Świebodzińskie** Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym
- **"XIII Rodzinny Turniej Koszykówki"** Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Świebodzinie
- **"Wycieczka rekreacyjna po ziemi międzyrzeckiej "** Stowarzyszenie Osób Niewidomych i Słabowidzących z Powiatu Świebodzińskiego
- **"Biwak integracyjny w Lubrzy"** Stowarzyszenie Osób Niewidomych i Słabowidzących z Powiatu Świebodzińskiego

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły w roku sprawozdawczym łącznie 5 wniosków do realizacji na kwotę 10 522,00 zł. Zawarto 5 umów na łączną kwotę 10 522,00 zł. W imprezach wzięło udział 219 osób.

Ponadto w roku 2019 ze środków PFRON Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

Na realizację programu otrzymano z PFRON 255.465,97 zł w tym:

- 1) Moduł I – 146.794 zł;
- 2) Moduł II – 93.138,00 zł;
- 3) obsługa programu – 11.996,59 zł;
- 4) promocja programu – 2,378,76 zł;
- 5) ewaluacja programu – 1,158,62 zł.

W ramach programu w 2019 roku podpisano i zrealizowano 85 umów o dofinansowanie. Kwota wypłaconych środków wyniosła 210.092,53 zł. Podział wydatkowanych środków według obszarów i zadań przedstawia tabela nr 23.

Tabela nr 23. Realizacja zadań z zakresu pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2019.

M o d u l	O b s z a r	Z a d a n i e	Nazwa	2019 rok			
				Liczba złożonych wniosków	Liczba dofinansowań	Kwota wydatkowana w zł	% zaspokojenia potrzeb
I	A	1	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	1	510,00	100%
I	B	1	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	7	6	25.556,09	100%
	B	3	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	19	18	67.994,60	100%
	B	4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,	3	3	6.278,00	100%
	C	2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	5	9.690,76	100%
I	D	-	Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	10	10	14.525,08	100%

II	-	-	Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	42	38	85.538,00	93,90%

Ważnym elementem w udzielaniu wsparcia osobom niepełnosprawnym jest działalność Punktu Informacyjnego ds. Osób Niepełnosprawnych przy Starostwie Powiatowym. Punkt działa od 1 maja 2011 roku.

Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych w okresie sprawozdawczym od stycznia do grudnia był czynny codziennie w godz. 10-13. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. pracownicy Punktu przyjęli 748 petentów. Na stronie internetowej Punktu (www.pion-swiebodzin.pl) zamieszczane są informacje o prowadzonych działaniach oraz informacje dotyczące osób niepełnosprawnych.

Głównym działaniem Punktu Informacyjnego jest pomoc osobom niepełnosprawnym w różnym aspekcie życia. Pomoc polega na wydawaniu, doradztwie oraz wypełnianiu wniosków do PCPR, PFRON, NFZ, Orzecznictwa oraz innych instytucji.

Punkt Informacyjny udziela porad z zakresu przepisów prawa dotyczących osób niepełnosprawnych, ulg i uprawnień jakie mają osoby niepełnosprawne, prawa podatkowego i ulgi rehabilitacyjnej, przepisów prawa pracy, usług medycznych.

Punkt Informacyjny organizuje spotkania z młodzieżą niepełnosprawną, która stara się wciągnąć w podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych. Polega, to na poszukiwaniu szkoleń, kursów oraz staży. Kontaktuje się z pracodawcami przedstawiając im korzyści zatrudniając osoby niepełnosprawne. Wszystkie te zabiegi mają pomoc skutecznie poruszać się na rynku pracy osobom niepełnosprawnym.

Pomoc w poszukiwaniu ośrodków rehabilitacyjnych, dla osób zainteresowanych pobytem na turnusie rehabilitacyjnym. Przygotowywanie listy zapotrzebowania na dary sprzętu ortopedyczno-rehabilitacyjnego, które przychodzą do Starostwa oraz wydawanie ich.

Punkt Informacyjny jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez integracyjnych, warsztatów, spotkań, wycieczek oraz uroczystości podkreślających znaczenie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. W roku 2019 przy udziale Punktu Informacyjnego organizowane były:

- 2) „Ulgą rehabilitacyjna” – osoby niepełnosprawne mogły uzyskać informacje nt. ulgi rehabilitacyjnej oraz złożyć przez Internet zeznanie podatkowe, które wypełnione jest przez pracownika Punktu;
- 3) Turniej BOCCI oraz Szuracza zorganizowany przez Świebodzińskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym oraz Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych. Ogromny wkład w prowadzenie Turnieju włożyli sędziowie oraz wolontariusze;
- 4) Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych zorganizował drużyny na turniej wyjazdowy do Zielonej Góry;
- 5) Pomoc w zorganizowaniu wycieczki do Poznania na pokazy lotnicze. Głównym organizatorem było Świebodzińskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym;

- 6) "Aktywny Samorząd", gdzie Punkt Informacyjny wydawał oraz pomagał wypełniać wnioski;
- 7) Rozdawanie żywności pozyskanej od Banku Żywności, dla osób potrzebujących;
- 8) Rozdawanie odzieży pozyskanej od Kościoła Zielonoświątkowego, dla osób potrzebujących oraz sprzętu ortopedycznego;
- 9) Udział w VI Integracyjnym Turnieju BOCCI z okazji Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Zieloni” z Zielonej Góry;
- 10) Organizowanie pokazu sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego;
- 11) Rejestracja mieszkańców powiatu na poradnictwo prawne;
- 12) Wyszukiwanie i przygotowywanie listy osób niepełnosprawnych do programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, która później została przekazana do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie.

Punkt Informacyjny nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniami „Integracja”, Integracyjnym Klubem Sportowym „Zieloni”, Zrzeszeniem Sportowo - Rehabilitacyjnym "START", dzięki czemu osoby niepełnosprawne z Powiatu Świebodzińskiego mogą korzystać z różnych inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych. Współpraca ze stowarzyszeniami z terenu Powiatu Świebodzińskiego i działanie na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pomoc w wyszukaniu uczestników do programów „Sprawni w pracy”, „NEED zamiast NEET – Lubuskie”, „Zdobywam pracę! - aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych”, „Informator integracji”.

Punkt Informacyjny wraz ze Świebodzińskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnych na zaproszenie zaprzyjaźnionych stowarzyszeń, brał udział w wyjazdowych turniejach BOCCI oraz Szuracza.

Przekazanie listy dzieci niepełnosprawnych na paczki Świąteczne, którego organizatorem był Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie. Paczki zostały dostarczone do Punktu Informacyjnego, a następnie Punkt przekazał je dzieciom niepełnosprawnym.

Punkt Informacyjny współpracuje z instytucjami samorządowymi oraz mediami lokalnymi. Zbieranie nakrętek dla dziecka niepełnosprawnego.

W obliczu konieczności zapewnienia osobom niepełnosprawnym godnych warunków życia nieodzowne staje się też funkcjonowanie instytucji np. wspomagających osoby, które z powodu swej niepełnosprawności nie są w stanie aktualnie pełnić roli pracownicy i wymagają w tym zakresie rehabilitacji społecznej poprzez uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

2. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019r. poz. 1172 z póź.zm) do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej. W myśl art. 10a ust. 1 i 2 cytowanej powyżej ustawy warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa powyżej odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego działa Warsztat Terapii Zajęciowej przy PPH "POSTĘP" w Świebodzinie. W zajęciach terapeutycznych uczestniczy 25 dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie i/lub fizycznie. Uczestnikami zajęć terapeutycznych są osoby posiadające prawnie potwierdzony status osoby niepełnosprawnej ze wskazaniem do terapii zajęciowej.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, stwarzającą osobom z niepełnosprawnością możliwość nabywania umiejętności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także sprawności zawodowych niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na koniec 2019 roku stan uczestników wynosił 25 osób, w tym 15 kobiet i 10 mężczyzn. Uczestnicy Warsztatu według wieku na dzień 31.12.2019 r.:

- do 24 roku życia - 5 osób;
- od 25 do 29 lat – 6 osób;
- od 30 do 39 lat – 12 osób;
- od 40 do 49 lat – 2 osoby.

Na 31.12.2019 r. w Warsztacie stan diagnostyczny uczestników przedstawiał się następująco:

- 12 osób z upośledzeniem umysłowym
- 6 osób z chorobą psychiczną
- 3 osoby z epilepsją;
- 3 osoby z dysfunkcją narządu ruchu
- 3 osoby z zaburzeniami wzroku;
- 1 osobę z zaburzeniami głosu, mowy i choroby słuchu;
- 3 osoby z chorobą neurologiczną;
- 2 osoby z chorobą endokrynologiczną, metaboliczną, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne, odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 2 osoby z całościowymi zaburzeniami funkcjonowania.

W roku sprawozdawczym średnia frekwencja na zajęciach wynosiła 87,06 %.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, arkusza obserwacji działań i zachowań w Warsztacie oraz szczegółowej punktowej oceny. Indywidualny Program Rehabilitacji jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Programy te są oceniane z końcem roku przez osoby odpowiedzialne za program.

Główny nacisk w terapii położony jest na zajęcia praktyczne, które prowadzone są w pracowniach przedstawionych w tabeli nr 24.

Tabela nr 24. Rodzaj pracowni Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Rodzaje pracowni	Zadania pracowni	Liczba uczestników biorących udział w zajęciach
Pracownia bukiciarstwa i rękodzieła	W pracowni tej powstają różnego rodzaju kompozycje florystyczne, stroiki okolicznościowe, a także wytwory i rękodzieła, które prezentowane są na wystawach i konkursach.	5

	Podczas zajęć uczestnicy rozwijają swoje umiejętności manualne w zakresie zdobienia i dekorowania. Poznają dawne i współczesne techniki rękodzielnicze.	
Pracownia gospodarstwa domowego	W pracowni gospodarstwa domowego uczestnicy codziennie pod opieką instruktora uczą się przygotowywania prostych posiłków, a także przygotowywania przetworów z owoców i warzyw. Uczestnicy uczą się planowania i dokonywania zakupów. Mają możliwość poznania i obsługiwanego sprzętu oraz narzędzi jakie stosowane są w gospodarstwie domowym./ wyrabiają nawyki higieniczne i estetyczne podczas wykonywania czynności kulinarnych, a także poznają zasady prawidłowego zachowania się podczas spożycia posiłków.	5
Pracownia krawiectwa i haftu	Praca w pracowni krawieckiej uczy cierpliwości, wytrwałości, precyzji poprzez staranne i estetyczne wykonywanie prac. Praca w pracowni podzielona jest na etapy. Uczestnicy w pierwszej kolejności uczą się przyszywania guzików i podstawowych ściągów ozdobnych oraz prawidłowego posługiwania się nożyczkami, igłą, szydełkiem oraz żelazkiem.	5
Pracownia komputerowa	Uczestnicy w pracowni komputerowej uczą się praktycznej obsługi komputera – edycji tekstu, zarządzania plikami i folderami, tworzenia prostej grafiki komputerowej, drukowania, skanowania, czy posługiwania się aparatem cyfrowym.	5
Pracownia plastyczna	Uczestnicy w pracowni plastycznej rozwijają swoje zdolności manualne, korzystając z różnorodnych materiałów oraz narzędzi. Wykorzystują różnorodne techniki plastyczne: szkicowani, rysowanie, malowanie, wycinanie, lepienie z masy solnej i papierowej oraz zdobnictwo.	5

Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzą również:

1. zajęcia muzykoterapeutyczne;
2. zajęcia sportowo-ruchowe;
3. zajęcia taneczno-teatralne;
4. zajęcia ogrodnicze.

Realizowane przez Warsztaty Terapii Zajęciowej Programy Rehabilitacji zostały podzielone na działy:

1. rozwijanie umiejętności wykonania czynności dnia codziennego,
2. przygotowanie do życia w środowisku społecznym,
3. rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy,
4. rozwijanie umiejętności zawodowych.

W roku 2019 prace uczestników Warsztatów brały udział w:

- 1) XVII Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Warsztatów Terapii Zajęciowej „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowany przez PFRON Zielona Góra. Temat konkursu w tym roku „Podróże moich marzeń”.
- 2) udział w VIII Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Bydgoszczy

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej wzięli udział w licznych imprezach okolicznościowych oraz integracyjnych:

- 1) muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani muzyki” – Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Tajemniczy Świat Północy – Wikingowie, trolle i gnomy”;
- 2) Agencja teatralna z Krakowa zaprosiła podróżnika i myśliwego na teren WTZ aby opowiedział nam o swojej pasji do podróży i myślistwa – spotkanie edukacyjne;
- 3) muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani muzyki” – Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Z gitary i sombrero – muzyczne ole”;
- 4) występ grupy teatralnej WTZ „Cztery Pory Roku” z przedstawieniem pt. „Miłość jest wszędzie” w Specjalnym Ośrodku Szkolno -Wychowawczym w Świebodzinie na przegładzie pt. „Na skrzydłach muzyki miłości”;
- 5) wspólne wyjście do kina na film „Planeta singli 3” i na pizzę do Pizzerii Duet w Świebodzinie;
- 6) wyjazd do Wrocławia, zwiedzanie Centrum Nauki i Wiedzy o Wodzie HYDROPOLIS oraz Afrykarium i Oceanarium we Wrocławskim ZOO;
- 7) spektakl grupy teatralnej z Krakowa pt. „Przygoda z piosenką” na terenie Warsztatu;
- 8) wspólny wyjazd uczestników WTZ na kręgielnie do Motelu Texicana;
- 9) muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani muzyki” – Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Blacha to brzmi dumnie – czyli wszystko o trąbce, puzonie i tubie”;
- 10) spotkanie integracyjne osób niepełnosprawnych woj. Lubuskiego, „GULIWIERJADA” w miejscowości Długie, organizatorem spotkania jest WTZ Strzelce Krajeńskie;
- 11) udział w turnieju SZURACZA w Środowiskowym Domu Samopomocy w Świebodzinie;
- 12) teatr iluzji prowadzony przez magika pana Janusza Popiel „Tristo”;
- 13) zajęcia edukacyjne – „Historia Św. Wojciecha, Drzwi Gnieźnieńskich i o Katedrze Gnieźnieńskiej” prowadzone przez pana Tomasza Plichtę pracownika Muzeum Regionalnego w Świebodzinie;
- 14) muzyczne spotkanie edukacyjne „W krainie pani muzyki” – Lubuskie Biuro Koncertowe „Orfeusz”, pt. „Pory roku w muzyce”;

Ponadto uczestnicy Warsztatów brali udział w wielu imprezach okolicznościowych (Andrzejki, spotkanie opłatkowe, Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzny), uczestniczyli w spotkaniach muzycznych, balu karnawałowym oraz w spotkaniach teatralnych.

3. Funkcjonowanie Powiatowego Ośrodka Rehabilitacyjno-Wypoczynkowego „PAŁAC” w Przelazach Spółka z o.o.

Jednym z elementów w wypełnianiu zadań z zakresu rehabilitacji społecznej jest funkcjonowanie na terenie Powiatu Świebodzińskiego Powiatowego Ośrodka Rehabilitacyjno - Wypoczynkowego „PAŁAC” Spółka z o.o. w Przelazach. Znaczące grono osób, spośród korzystających z turnusów rehabilitacyjnych organizowanych w Ośrodku stanowią mieszkańcy naszego Powiatu. Zachęcającym do korzystania z oferty Ośrodka jest jego malownicze położenie, wysoki standard świadczonych usług, a dla mieszkańców Powiatu, zapewne bliskie położenie – a tym samym łatwość dojazdu.

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. zorganizowano na terenie Powiatowego Ośrodka 11 turnusów rehabilitacyjnych, w których łącznie uczestniczyło 118 osób (w tym 82 osób z dofinansowaniem środków PFRON, w tym 28 opiekunów).

ZAKOŃCZENIE

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Nadrzędnym celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wszystkie praktycznie realizował lub wdrażał na bieżąco.

Należy jednak podkreślić, że niektóre z tych zadań realizowane są w nieco ograniczonym zakresie i wymagają dalszego rozwijania w oparciu o rozpoznane na bieżąco potrzeby oraz posiadane zasoby i możliwości. Podkreślić należy wszakże, że na niektóre formy wsparcia zapotrzebowanie nie wystąpiło lub występowało w ograniczonym zakresie.

Wdrożony Program „500 plus” poprawił sytuację bytową rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w związku z pilotażowym programem „Aktywny samorząd” finansowanym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podejmuje działania w kierunku pomocy osobom niepełnosprawnym w formie likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. W 2019 roku po raz ósmy przystąpiliśmy do realizacji powyższego zadania i wystąpiliśmy o przyznanie środków finansowych na realizację programu.

W roku 2019 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie realizowało zadania powiatu przy wysokim zaangażowaniu kadry. W celu prawidłowej realizacji zadań powiatu w sferze pomocy społecznej w roku 2020 należy zapewnić odpowiednie środki finansowe na utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Ludmiła Janik

II

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020

Świebodzin, kwiecień 2020 r

**Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej
na 2020 rok**

Dom Pomocy Społecznej w Glińsku

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1.	Wyposażenie terenu sportowo-rekreacyjnego (stoły do gry, stoły rekreacyjne, krzesła + parasole)	34.900,00
2.	Klimatyzacja x 2	9.000,00
3.	Wymiana instalacji elektrycznej	52.000,00
4.	Wymiana ogrodzenia wokół terenu Domu Pomocy Społecznej	50.000,00
5.	Budowa garażu	80.000,00
6.	Odświeżenie elewacji ocieplenie budynku Domu Pomocy Społecznej	250.000,00
7.	Wymiana podłogi na oddziale 1 i 2	52.000,00
8.	Zakup piły stołowej Krajzega	1.500,00
9.	Osuszanie piwnic budynku mieszkalnego	40.000,00
10.	Drenaż budynku głównego	300.000,00
11.	Elektroniczny dziennik opieki nad mieszkańcami z oprogramowaniem	20.000,00
12.	Podmurówka pod ogrodzenie Domu	15 000,00
Razem:		874.500,00

Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie

Lp	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1.	Przebudowa drogi wewnętrznej prowadzącej do budynku B (wymiana na kostkę brukową) – w roku 2019 złożono wniosek do ROPS w Zielonej Górze o dofinansowanie zadania ze środków PFRON, na poziomie 50%. Decyzja ROPS zostanie podjęta na przełomie kwietnia/maja 2020 r.	80.000,00
2.	Naprawa pokrycia dachu na budynku A	300.000,00
3.	Wymiana kotła c.o. w budynku A wraz z wykonaniem instalacji ciepłej wody w budynku, zasilanej z kotła	90.000,00
4.	Remont pomieszczeń biurowych z korytarzem w budynku administracji	40.000,00
Razem:		510.000,00

Lp	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1.	Generalny remont pokoi mieszkańców i przynależnych do nich toalet (budynek B)	406 411,67 (możliwość uzyskania 50% z ROPS w ramach likwidacji barier architektonicznych)
Razem:		406 411,67

Dom Pomocy Społecznej w Toporowie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1.	Remont pionu żywienia etap II (zmywak, magazyn, korytarze) – nakaz WSSE	100.000,00 (kosztorys)
2.	Wymiana okien 3-4 sztuki	15.000,00
3.	Remont tarasu	50.000,00
4.	Zakup mebli (biuro, pokoje mieszkalne)	10.000,00
5.	Zakup szaf na bieliznę pościelową- 3 szt.	3.000,00
6.	Malowanie pokoi mieszkalnych – 2 szt. i pracowni – 1 szt.	2.000,00
Razem:		180.000,00

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1.	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych w wieku do 16 lat albo w wieku do 24 lat uczących się i niepracujących bez względu na stopień niepełnosprawności	75 000,00
2.	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych dorosłych	62 554,00
3.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych	500 000,00
4.	Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	700 000,00
5.	Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Świebodzinie	444 900,00
6.	10%- finansowanie uczestnictwa 25 mieszkańców powiatu świebodzińskiego w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Świebodzinie	49 433,00
7.	10% - finansowanie uczestnictwa 3 mieszkańców powiatu świebodzińskiego w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Zbąszyniu -porozumienie	5 932,00
8.	Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	10 670,00
9.	Dofinansowanie do zapotrzebowania w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych	50 000,00
10.	Funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	700 000,00
Razem:		2 598 489,00

**Wykaz potrzeb Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie
w zakresie przeprowadzenia remontu budynku na rok 2021.**

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
1.	Remont dachu	90 000,00
2.	Wykonywanie elewacji budynku	160 000,00
3.	Remont pomieszczeń wewnątrz budynku	50 000,00
4.	Naprawa balustrad	15 000,00
		315 000,00

III

Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2020

Świebodzin, kwiecień 2020 r.

**Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej
na 2020 rok**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Przewidywany koszt (zł)
I. Zespół do spraw świadczeń pomocy społecznej w tym:		
Rodziny zastępcze		
1.	Miesięczna pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	1 423 212,00
2.	Świadczenia na kontynuowanie nauki	120 000,00
3.	Świadczenia na usamodzielnienie	66 000,00
4.	Świadczenia na zagospodarowanie	49 410,00
5.	Dodatek wychowawczy	552 000,00
6.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodzin zastępczych zawodowych	129 245,00
7.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej	43 081,00
8.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego	157 351,00
9.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych do sprawowania opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych	114 883,00
10.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi rodzin pomocowych	4 768,00
11.	Na obsługę informatyczną programu POMOST	1 476,00
12.	Świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu dla rodzin zastępczych zawodowych, środki finansowe dla rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego, świadczenia dla rodzin zastępczych na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	65 800,00
13.	Koszty utrzymania dzieci (pochodzących z powiatu świebodzińskiego) w rodzinach zastępczych poza powiatem	361 480,00

14.	Koszty egzekucji skarbowych	8 500,00
Placówki opiekuńczo – wychowawcze		
15.	Świadczenia na kontynuowanie nauki	155 583,00
16.	Świadczenia na usamodzielnienie	33 000,00
17.	Świadczenia na zagospodarowanie	42 264,00
II. Zespół do spraw pieczy zastępczej		
18.	Środki finansowe na wynagrodzenie koordynatorów z pochodnymi	275 739,00
19.	Poradnictwo, wsparcie i terapia oraz przeprowadzanie badań psychologicznych	54 000,00
20.	Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rodzin spokrewnionych, doszkalanie funkcjonujących rodzin zastępczych	900,00
Razem:		3 658 692,00

IV

REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM W 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie	2
2. Pojęcie i klasyfikacja bezrobocia	4
3. Skutki bezrobocia	5
4. Charakterystyka powiatu świebodzińskiego i lokalnego rynku pracy	8
5. Analiza zarejestrowanych osób bezrobotnych według kategorii stażu pracy i wieku	16
6. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia	17
7. Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez zastosowanie działań pośrednictwa pracy	19
8. Efektywność zatrudnienia w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	20
9. Wykorzystanie środków z Funduszu Pracy na zadania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	22
10. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego	22
11. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	25
12. Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców na terenie powiatu świebodzińskiego	25
13. Zasady funkcjonowania i realizacji zadań przez Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie	30

1. Charakterystyka Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie

Uchwałą NR XXXVI/278/06 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29.08.2006 r. został nadany Statut Powiatowemu Urzędowi Pracy w Świebodzinie.

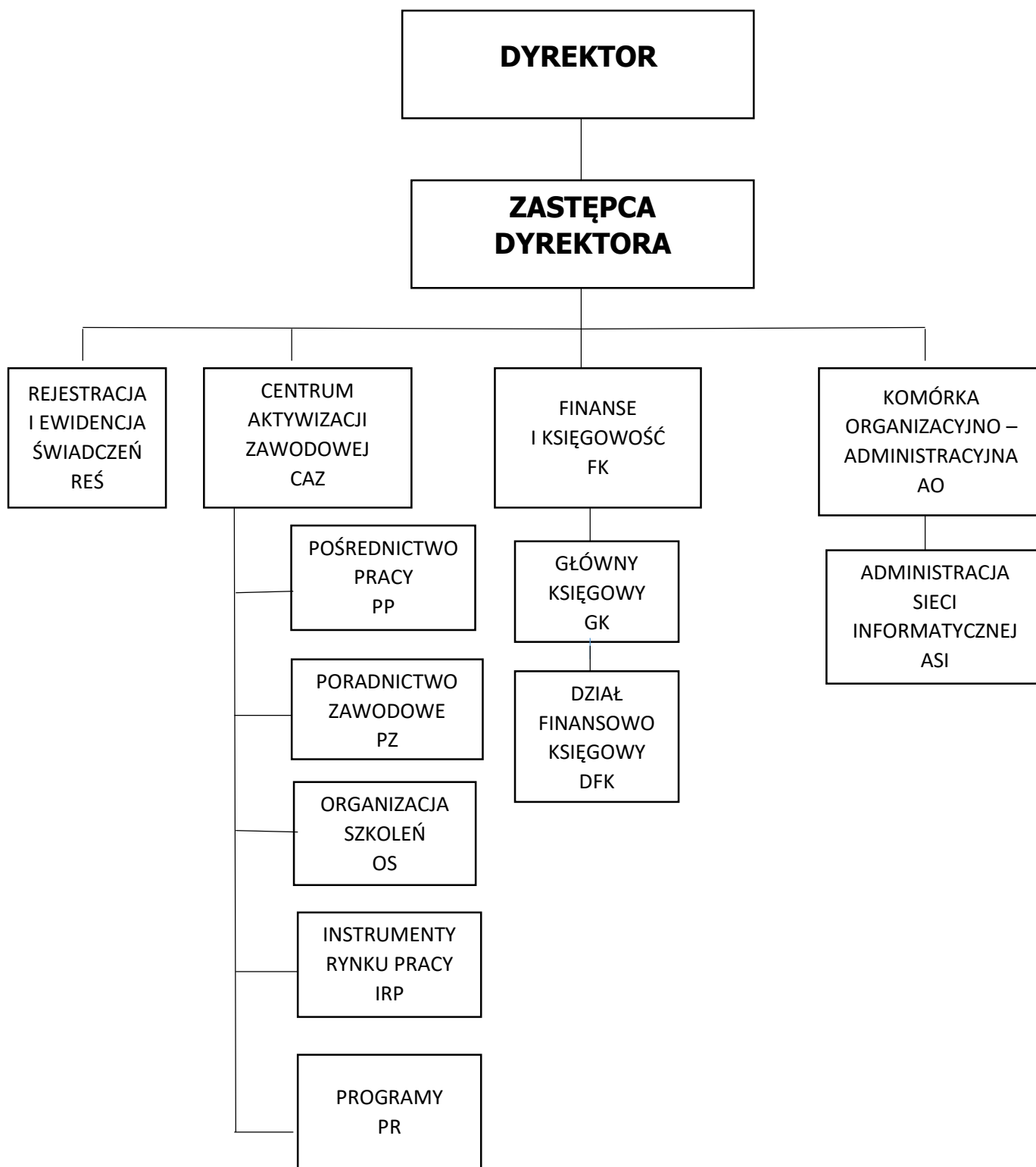
Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej Powiatu Świebodzińskiego realizującą zadania i działania samorządu w zakresie polityki rynku pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Siedzibą Powiatowego Urzędu Pracy jest Świebodzin, ul. Studencka 8, a terenem jego działania jest Powiat Świebodziński. Powiatowym Urzędem Pracy w Świebodzinie kieruje Dyrektor działający na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Starostę Powiatu Świebodzińskiego.

Przy realizacji zadań Powiatowy Urząd Pracy współdziała i współpracuje ze Starostwem Powiatowym i jego jednostkami organizacyjnymi, z innymi urzędami pracy, z organami administracji rządowej, z Powiatową Radą Rynku Pracy, organami jednostek samorządu terytorialnego, Ochotniczymi Hufcami Pracy, agencjami zatrudnienia, instytucjami szkoleniowymi, instytucjami dialogu społecznego, instytucjami partnerstwa lokalnego, zarządami funduszy celowych.

Na koniec grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy było zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy 23 pracowników, z czego 7 pełniło funkcję doradcy klienta.

1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	1
3.	Główny księgowy	1
4.	Organizacyjno - administracyjny	1
5.	Administracja sieci informatycznej	1
6.	Rejestracja i ewidencja świadczeń	3
7.	Pośrednictwo pracy	7
8.	Poradnictwo zawodowe	1
9.	Organizacja szkoleń	1
10.	Instrumenty rynku pracy	1
11.	Programy	2
12.	Dział finansowo – księgowy	2
13.	Pracownik gospodarczy	1

Schemat Organizacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie

2. Pojęcie i klasyfikacja bezrobocia

Bezrobocie zakłóca podstawowe i współzależne funkcje pracy i życia, czyli ekonomiczną, dochodową i społeczną. Występujące od lat w naszym kraju bezrobocie we współczesnej gospodarce rynkowej należy do najbardziej trudnego oraz skomplikowanego zjawiska. Zjawisko bezrobocia jest od dawna przedmiotem zainteresowań zarówno teoretyków jak i praktyków, ponieważ następstwa stanowią doniosły problem społeczno-ekonomiczny. Kwestia bezrobocia jest zjawiskiem wieloaspektowym oraz globalnym w związku z tym w literaturze poświęconej tej problematyce przedstawione są różne pojęcia tego zjawiska.

Socjologia pojęcie bezrobocia przedstawia w dwóch ujęciach: podmiotowym i przedmiotowym. W ujęciu podmiotowym bezrobocie oznacza stan zawodowej bezczynności jednostek zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość jej podjęcia, z podkreśleniem, że chodzi o jednostki, dla których podstawą egzystencji są dochody z pracy. Natomiast w ujęciu przedmiotowym bezrobocie traktowane jest jako kategoria analityczna rynku pracy i oznacza niezrealizowaną podaż pracy, będącą rezultatem nierównowagi między podażą siły roboczej a popytem na pracę.

W ujęciu psychologicznym bezrobocie to nierówność szans zatrudnienia, gdyż jednostka chce pracować, a nie może, ponieważ nie ma dla niej zatrudnienia.

Ekonomiści uważają, że bezrobocie oznacza występowanie grupy pracowników zdolnych do pracy oraz gotowych do jej podjęcia, lecz nie znajdujących możliwości zatrudnienia. Bezrobocie jest przedstawiane jako procent siły roboczej, która nie znajduje zatrudnienia z powodu strukturalnych problemów gospodarki i zmiany miejsc pracy. Minimalny zaś procent nie zatrudnionej siły roboczej, przy istniejącej równowadze w gospodarce rynkowej nazywany jest naturalną stopą bezrobocia.

W literaturze ekonomicznej zawartych jest szereg różnorodnych definicji dotyczących zjawiska bezrobocia, a mianowicie:

- bezrobocie to sytuacja, w której część siły roboczej w wieku produkcyjnym, skłonnej podjąć pracę, nie znajduje zatrudnienia,
- bezrobocie to taki stan w gospodarce, w którym liczba osób poszukujących pracy jest większa od liczby wolnych miejsc pracy, przez co część z nich nie otrzymuje zatrudnienia,
- bezrobocie to taka sytuacja w gospodarce, gdy podaż siły roboczej jest większa od popytu na siłę roboczą,
- bezrobocie to sytuacja, gdy na rynku pracy znajdują się osoby, które chcą pracować, a pozostają bez zatrudnienia.

W ujęciu statystycznym bezrobocie to sytuacja, w której osoba bezrobotna w określonym czasie jednocześnie nie ma pracy, aktywnie jej poszukuje i jest gotowa ją podjąć.

Natomiast w ujęciu prawnym bezrobocie to zjawisko charakteryzujące się brakiem pracy dla osób zdolnych do pracy i jej poszukujących. Ustawodawca, dostrzegając wagę problemu, zamieścił w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem w akcie prawnym normę nakładającą na władze publiczne obowiązek prowadzenia polityki zmierzającej do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia.

Dla określenia bezrobocia wyszczególnia się następujące charakterystyczne cechy osób w wieku produkcyjnym:

- a) bezrobocie dotyczy osób pozostających bez pracy, tzn. nie wykonujących pracy najemnej i nie pracujących na własny rachunek;
- b) dotyczy ono osób zdolnych i gotowych do podjęcia pracy na typowych warunkach występujących w gospodarce;
- c) bezrobocie dotyczy osób poszukujących pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria można bezrobocie zdefiniować jako zjawisko polegające na tym, że część ludności w wieku produkcyjnym, zdolnej i gotowej do podjęcia pracy odpowiadającej typowym warunkom występującym w gospodarce, pozostaje bez pracy pomimo podjętych poszukiwań.

W związku z tym, że bezrobocie jest bardzo złożonym zjawiskiem, na które wpływa wiele odmiennych przyczyn, należy je rozpatrywać z różnych punktów widzenia.

3. Skutki bezrobocia

Powszechnie podkreśla się, iż długotrwałe pozostawanie bez pracy jest dla większości osób silnie destrukcyjnym doświadczeniem. Bezrobocie powoduje takie napięcie wewnętrzne, że zdecydowana większość ludzi preferuje pracę mimo stresów, jakie często wywołuje. Człowiek, który znalazł się w sytuacji bezrobocia, przeżywa silne negatywne emocje. Z zaistniałą sytuacją może radzić sobie w dwojaki sposób. Postępować konstruktywnie, kontrolując swoje zachowania, właściwie oceniać swoją sytuację i swoje możliwości. Może też szczególnie, jeśli jest przekonany, że nie ma wpływu na swój los, podejmować działania nie przemyślane, chaotyczne i obwiniać wszystkich za kłopoty.

Psychologowie uważają, że każda osoba tracąc pracę, w różnym tempie doświadcza następujące cykle faz pozostawania bez pracy:

- szok
- optymizm
- pesymizm
- fatalizm

Natomiast czas przechodzenia przez poszczególne cykle jest odmienny u różnych osób i zależy od indywidualnych cech oraz zewnętrznych okoliczności.

Trudności, na jakie najczęściej natrafia osoba pozostająca bez pracy, dotyczą czterech obszarów:

- finansowego,
- rytmu codziennego życia,
- poczucia własnej wartości,
- otrzymania innej pracy.

Pierwszy obszar trudności to kłopoty finansowe. Osoba, która utraciła pracę i znalazła ją w okresie pierwszych sześciu miesięcy najczęściej opuszcza kolejkę bezrobotnych z poczuciem, że to wszystko nie było takie straszne. Wraz z wydłużaniem się okresu pozostawania bez pracy kurczą się zasoby finansowe, co wymusza konieczność wprowadzenia ilościowych i jakościowych ograniczeń w zakupach żywności, odzieży, spędzania wolnego czasu, itp. oraz rygorystycznego dysponowania budżetem własnym i rodziny. Sytuacja staje się często bardzo dramatyczna po utracie prawa do zasiłku, kiedy jedyną szansą na utrzymanie rodziny jest korzystanie ze środków pomocy społecznej. Drugim obszarem trudności są zmiany rytmu codziennego życia. Praca dostarcza większości ludziom schematu organizacji życia. Gdy schemat ten przestaje istnieć, odpowiedzialność za zorganizowanie codziennego życia spada na zainteresowaną osobę. W pierwszym okresie po utracie pracy nie odczuwa się obciążeń wynikających z codziennego wstawania, powrotów o określonej godzinie z pracy, tłoków w środkach masowej komunikacji, stresów. Po zakończeniu powyższej fazy najważniejsze staje się poszukiwanie pracy-oczekiwanie na rozmowy i chwytywanie szans. Człowiek przyzwyczaja się do comiesięcznego potwierdzania gotowości do pracy i pobierania zasiłku. Prace, które czekały od lat oraz rzeczy, które planowano wykonać od dawna w końcu zostają wykonane i nadchodzi czas, gdy nic już nie ma do zrobienia. Następuje przejmowanie części obowiązków innych osób w rodzinie, częściej dochodzi do kłótni w małżeństwie, a i sprawy finansowe stają się coraz trudniejsze.

Następnym etapem trudności jest spadek poczucia własnej wartości. Praca jest ciągle traktowana jako obowiązek społeczny i moralny, dlatego też długotrwałe bezrobocie może wiązać się ze społeczną dezaprobatą w stosunku do rodziny, a nawet wobec dzieci. Narastające odrzucenie podkopuje poczucie własnej wartości nawet u tych osób, które cieszą się wsparciem swoich rodzin. W pewnych okolicznościach połączenie odrzucenia i społecznej dezaprobaty może stać się mieszanką demoralizującą.

Natomiast ostatni etap trudności wynika z faktu, iż w miarę wydłużania się okresu pozostawania bez pracy spada atrakcyjność bezrobotnego dla potencjalnego pracodawcy. Przedłużające się niepowodzenie w świecie pracy ma wpływ na samoocenę i spadek poczucia własnej wartości. Otrzymywane oferty pracy stają się mało satysfakcjonujące, wiążą się często z dojazdami do pracy, zmianą kwalifikacji, niższymi zarobkami. Ciągłe czekając, poszukując lepszych propozycji bezrobotny podejmuje krótkotrwałe zatrudnienie, bądź w ogóle rezygnuje z jego podejmowania. Coraz trudniej mu sprostać oczekiwaniom rynku pracy. Finałem tego procesu jest rzeczywista zmiana osobowości. Człowiek staje się zinstytucjonalizowanym bezrobotnym, który spotkał się ze zbyt wieloma odmowami, zaakceptował pogląd, że jest nieudacznikiem, a na dodatek jest tak zmęczony, że w głębi duszy pragnie, aby mu nikt nie przeszkadzał, wchodząc w etap całkowitej klęski.

Skutki bezrobocia możemy również przedstawić odróżniając pozytywne skutki bezrobocia frykcyjnego, które ma krótkotrwały charakter, gdyż nie narusza równowagi na rynku pracy, (czyli odpowiada pełnemu, lecz nie nadmiernemu zatrudnieniu) od skutków negatywnych bezrobocia długookresowego (świadczącego o ułomności całego systemu).

Pozytywne skutki ekonomiczne, to:

- pewna nadwyżka wolnej siły roboczej warunkująca procesy inwestycji i restrukturyzacji gospodarki, które wymagają realokacji zasobów pracy pod względem kwalifikacyjno - zawodowym oraz przestrzennym w skali przedsiębiorstw, całych branż i gałęzi gospodarki,
- zwolnienia nadmiernej liczby zatrudnionych w stosunku do potrzeb danego miejsca pracy, które racjonalizują strukturę zatrudnienia oraz umożliwiają prowadzenie prawidłowej polityki kadrowej, co sprzyja wzrostowi wydajności i efektywności pracy.

Pozytywne psychospołeczne skutki bezrobocia frykcyjnego polegają na tym, że:

- wyzwala ono konkurencję między poszukującymi pracy, głównie gdy chodzi o atrakcyjne i dobrze płatne miejsca pracy, pobudzając ich do większej dbałości o wybór zawodu i podnoszenia kwalifikacji,
- redukuje patologiczne formy fluktuacji zatrudnionych (samowolne porzucenia pracy) i osłabia niezdrową konkurencję płacową przedsiębiorstw, które starają się pozyskać najlepszych fachowców oferując im nieproporcjonalnie wysokie zarobki,
- podnosi poszanowanie i dyscyplinę pracy kształtując prawidłową postawę wobec pracy oraz wzmacniając etos pracy.

Natomiast bezrobocie długookresowe w przeważającym stopniu wywołuje skutki negatywne, które jest zjawiskiem patologicznym świadczącym o ułomności całego systemu gospodarczego. Pozbawia ono człowieka możliwości zaspokojenia potrzeby pracy, uniemożliwia realizacji podstawowych funkcji zatrudnienia oraz jest źródłem szeregu strat ekonomicznych i psychospołecznych.

Do negatywnych ekonomicznych skutków należy zaliczyć:

- niewykorzystanie zasobu pracy jako czynnika gospodarczego powoduje stratę nazywaną „łuką PNB”, która jest różnicą między potencjalnym poziomem produktu narodowego brutto (PNB), jaki można osiągnąć w warunkach pełnego zatrudnienia, a poziomem rzeczywistym tego produktu,
- wzrost wydatków z budżetu państwa i budżetu lokalnego z przeznaczeniem ich części na zasiłki dla bezrobotnych, świadczenia socjalne (jest to prowadzenie polityki pasywnej) oraz na przeciwdziałaniu bezrobociu, poprzez prowadzenie polityki aktywnej,
- obniżenie materialnego poziomu życia, czasami nawet zagrożenie egzystencji jednostek i ich rodzin,
- emigrowanie wysoko wykwalifikowanych i wykształconych kadr, przede wszystkim ludzi młodych, którzy nie mogą znaleźć pracy na terenie własnego kraju.

Obok strat ekonomicznych bezrobocie pociąga za sobą wiele negatywnych skutków psychospołecznych, a mianowicie:

- patologię społeczną, która przejawia się w postaci narkomanii, alkoholizmu, agresji wobec otoczenia w różnych formach przestępczości (np. kradzieże, rozboje); szczególnie groźne są przejawy patologii wśród młodzieży dotkniętej bezrobociem, ponieważ brak

pracy skłania ich do poszukiwania nielegalnych nawet przestępczych źródeł łatwego dochodu, a ostatecznie może prowadzić do całkowitego wyobcowania, stanowiąc poważne zagrożenie dla przyszłości kraju,

- frustrację poszczególnych jednostek i całych grup, która powoduje uniemożliwienie ponownego włączenia się w nurt społecznego procesu pracy. Ponadto wprowadza w stan całkowitej nieprzydatności, wpływa ujemnie na stan zdrowia fizycznego zwłaszcza kondycję psychiczną, co przejawia się w całkowitej rezygnacji z życia rodzinnego i towarzyskiego, skróceniu długości życia oraz coraz większej liczbie samobójstw,
- ubóstwo rodzin wielodzietnych i niepełnych przez dyskryminację zatrudnienia kobiet przez pracodawców na rynku pracy, oznacza, że są one bardziej narażone na ryzyko pozostawania bez pracy i środków do życia. Bezrobocie kobiet powiększa obszary niedostatku rodzin, szczególnie tych niepełnych, gdzie kobieta - matka samotnie wychowująca dziecko jest jedynym opiekunem i żywicielem rodziny.

Wszystkie ujemne następstwa długotrwałego bezrobocia tworzą istotne konsekwencje, czyli skutki polityczne. Przejawem ich w państwach demokratycznych jest stosunek ludności do istniejących partii politycznych i prezentowanych przez nich programów oraz wyraz nastrojów ludności poprzez wyniki wyborów do władz krajowych czy samorządowych. Niekiedy masowe bezrobocie może być przyczyną różnego rodzaju niepokojów społecznych, jak demonstracje, rozruchy oraz strajki prowadzone na szeroką skalę. Bezrobocie powoduje często groźne i trwałe zmiany w sferze psychospołecznej. Sprzyja frustracji, wywołuje apatię lub agresję, rodzi obojętność i osłabia poczucie więzi rodzinnych i społecznych, hamuje rozwój osobowości, stępią wrażliwość na dobra kultury i wyższe wartości życiowe, budzi lęk o przyszłość.

Natomiast skutki bezrobocia, jakie doświadcza młodzież z punktu widzenia zagrożeń bieżących i perspektywicznych w istotny sposób zniekształcają proces aktywizacji zawodowej absolwentów, opóźniają oraz uniemożliwiają ekonomiczne i społeczne ich usamodzielnianie się, prowadzi do deprywacji materialnej, typu ubytkowego i aspiracyjnego, a także znacznych zakłóceń w sferze psychospołecznej.

Poważne skutki wywołuje bezrobocie długookresowe, które nie tylko przyspiesza degradację ekonomiczną, ale również dewaluację kwalifikacji zawodowych i uzdolnień, obniża aspiracje edukacyjne, osłabia wolę pracy oraz zdolność do podejmowania wysiłku w celu pozyskania zarobkowego źródła utrzymania. Młody wiek, brak doświadczenia zawodowego i krótki okres istnienia na rynku pracy sprawia, że absolwenci częściej niż pozostałe osoby pozostają bez pracy. Większość z nich w celu zmiany swego położenia na rynku pracy jest gotowa podjąć jakiegokolwiek zatrudnienie, za jakiegokolwiek wynagrodzenie, aby wyjść ze statusu bezrobotnego.

Bezrobocie to stan napięcia i stresu, którego skutki mogą trwać przez dłuższy okres, wywiera istotny wpływ na samopoczucie bezrobotnej młodzieży, gdzie są oni bardziej przygnębieni, odczuwają brak wpływu na decyzje rodzinne, mają kłopoty ze snem, odczuwają większy niepokój - lęk i rozdrażnienie. Ostrzej widzą ludzką niesprawiedliwość, mają poczucie zagrożenia oraz beznadziejności, a nawet tracą chęć do życia.

Przymusowa bezczynność zawodowa bezrobotnej młodzieży i nieuregulowany tryb życia wywołują w nich zachowania dewiacyjne bądź patologiczne, które znajdują ujście w alkoholizmie, niktynizmie, narkomanii oraz w prostytutce i przestępstwach kryminalnych, a w skrajnych przypadkach w autodestrukcji w postaci zamachów samobójczych. Bezrobocie może być także przyczyną tworzenia się różnych subkultur młodzieżowych, jako formy ucieczki od rzeczywistości.

Trudny start w dorosłe życie skłania bardziej przedsiębiorczych młodych ludzi do szukania ratunku w emigracji zarobkowej, która przecież oznacza czasową, a niekiedy stałą utratę młodej kadry, która jest najbardziej cennym kapitałem, jakże potrzebnym krajowi.

Bezrobocie dla młodzieży oznacza wydłużający się okres poszukiwania pierwszej w życiu pracy zawodowej. Jest to grupa należąca do kategorii osób szczególnie narażonych na skutki pozostawania bez pracy. Brak możliwości odbycia praktyki zawodowej po ukończeniu nauki przygotowującej do zawodu może, w miarę wydłużania się okresu bezrobocia, spowodować stopniowe zanikanie kwalifikacji. Młodzi ludzie, którzy nie mogą podjąć pierwszej w życiu pracy,

nie mają możliwości sprawdzenia i wykazania swoich umiejętności. Z upływem czasu tracą wiarę w możliwość podjęcia pracy, są zrezygnowani i wówczas zaprzestają dalszych działań w celu znalezienia zatrudnienia.

Bezrobocie wśród ludzi młodych jest zjawiskiem szczególnie niebezpiecznym, a zwłaszcza sytuacja niemożności podjęcia pracy po ukończeniu szkoły, przez co mają uniemożliwiony start w samodzielne życie ze względu na uzależnienie ekonomiczne od rodziców. Ponadto są bardziej podatni na stres i frustracje z powodu lęku o swoją przyszłość. Niestabilizowana sytuacja zawodowa i materialna powoduje opóźnienie podjęcia decyzji o założeniu rodziny i nadzieję na sensowne życie.

4. Charakterystyka powiatu świebodzińskiego i lokalnego rynku pracy

Mapa powiatu świebodzińskiego

Powiat świebodziński stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez mieszkańców powiatu i jest położony w środkowo zachodniej części województwa lubuskiego. Graniczy z pięcioma powiatami: sulęcińskim, krośnieńskim, zielonogórskim, międzyrzeckim i nowotomyskim (województwo wielkopolskie). W skład powiatu, wchodzi dwie gminy miejsko - wiejskie: Świebodzin i Zbąszynek oraz cztery gminy wiejskie: Lubrza, Łagów, Skąpe oraz Szczaniec.

Powiat zajmuje powierzchnię 937 km², posiada 2 miasta i 125 miejscowości na terenach wiejskich.

Według stanu na 31.12.2018 r. w powiecie świebodzińskim liczba ludności wynosiła 55 840 osób, w tym 28 493 kobiety. Porównywalnie do roku 2017 możemy zauważyć spadek o 255 mieszkańców oraz o 161 kobiet.

W powiecie odnotowano 34 349 osób w wieku produkcyjnym, 11 182 osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59 r.ż.) oraz 10 309 osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 r.ż.).

W 2018 r. zanotowano 18 330 pracujących czyli o 951 osób więcej w stosunku do 2017 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 4 585 zł.

Tabela nr 1. Liczba osób zamieszkałych w powiecie świebodziński

Lp.	Gmina	Liczba zamieszkałych osób ogółem	w tym liczba kobiet
1.	Lubrza	3 537	1 716
2.	Łagów	5 001	2 461
3.	Skąpe	5 078	2 499
4.	Szczaniec	3 861	1 974
5.	Świebodzin	30 048	15 613
6.	Zbąszynek	8 315	4 252

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2018 r.

Powiat posiada specyficzny charakter, ponieważ z jednej strony jest silnym ośrodkiem gospodarczym, z drugiej zagłębiem turystycznym. Wpływ na tworzenie pozytywnego wizerunku gospodarczego powiatu ma położenie geograficzne. Położenie powiatu świebodzińskiego znajduje się w bezpośrednim otoczeniu głównych szlaków komunikacyjnych kraju, tj. autostrada A2 umożliwiająca komunikację Europy zachodniej z Warszawą oraz trasa S3 szybkiego ruchu biegnąca ze Świnoujścia na południe. Ponadto istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój jest szlak tranzytowy z Niemiec na wschód oraz ze Skandynawii na południe Europy. Według Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową położenie takie, stawia Świebodzin w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej miast powiatowych na wysokiej pozycji. Ponadto pod uwagę brano chłonność rynku pracy i jego jakość, klimat społeczny, infrastrukturę techniczną, otoczenie biznesu, możliwości wypoczynkowe i aktywność marketingową. Wysoka pozycja powiatu w rankingu stwarza dużą szansę dla przedsiębiorstw, które wykorzystują logistyczne możliwości kontaktu z prawie wszystkimi krajami Europy i świata.

W dobie przemian wiele świebodzińskich przedsiębiorstw przekształciło się i dostosowało do warunków wolnego rynku.

W powiecie zarejestrowanych było 1 653 podmiotów gospodarki narodowej, z czego w sektorze rolniczym 204 podmioty, przemysłowym 631 oraz 718 w budowlanym.

Warunki naturalne powiatu świebodzińskiego stwarzają szczególne możliwości rozwoju funkcji turystycznej. Na atrakcyjność turystyczną powiatu wpływają: położenie i klimat, urozmaicona rzeźba terenu, jeziora i lasy oraz czyste środowisko. Interesujące zabytki architektury i obiekty świadczące o bogatym dziedzictwie kulturowym również podnoszą atrakcyjność powiatu. Nie są one jednak należycie eksponowane, eksploatowane i promowane. Na terenach wiejskich duże znaczenie powinna mieć agroturystyka, traktowana nie tylko jako możliwość aktywizacji gospodarczej wsi lecz również jako jedna z popularnych form turystyki.

Wszystkie zadania powiatu i samorządu powiatowego w zakresie ograniczania bezrobocia oraz łagodzenia jego negatywnych skutków realizuje Powiatowy Urząd Pracy, który trafność podejmowanych działań musi opierać na rzetelnej wiedzy o sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Świebodziźnie zajmuje się monitorowaniem rynku pracy, opieką nad czasowo bezrobotnymi oraz aktywnymi formami w zwalczaniu bezrobocia. Na terenie powiatu dużą rolę pełni Centrum Integracji Społecznej działające przy Stowarzyszeniu na Rzecz Edukacji „Pomost”, które przy współpracy z urzędem pracy zajmuje się osobami zagrożonymi ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym w celu przygotowania ich do powrotu na rynek pracy, poprzez skierowania do uczestnictwa w zajęciach oraz ich sfinansowanie z

Funduszu Pracy. W 2019 r. dla 27 osób uczestniczących w zajęciach Centrum Integracji Społecznej, wydatkowano 150,5 tys. zł.

Charakteryzując lokalny rynek pracy, należałoby wyjaśnić pojęcie rynku pracy, które w ujęciu ekonomicznym wyraża wzajemne relacje między podażą pracy a popytem na pracę, czyli fizyczne zetknięcie się podaży i popytu w konkretnym miejscu i czasie.

Przez rynek pracy należy rozumieć całokształt swobodnych negocjacji pomiędzy pracodawcami a pracownikami, które wspomagane są różnymi instytucjami, w tym między innymi pośrednictwem pracy.

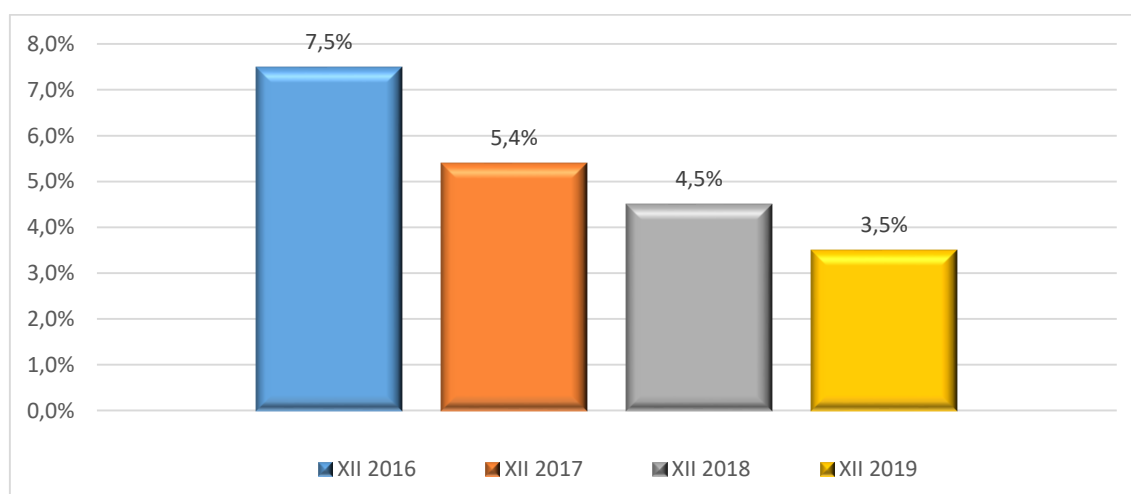
Pracownicy (czyli chętni do pracy) oferują podaż swojej zdolności do pracy (siły roboczej), a pracodawcami są osoby, które zgłaszają popyt na siłę roboczą.

Rynek pracy jest miejscem, gdzie z jednej strony następuje zgłaszanie chęci podjęcia zatrudnienia za określoną płacę, z drugiej zaś angażowanie pracowników. Na jego rozmiar, strukturę podaży i popytu pracy wpływ ma wiele czynników: demograficznych, ekonomicznych, prawnych i psychospołecznych. Ich dynamika i wzajemne relacje determinują: popyt i podaż pracy, strukturę oferowanych miejsc pracy, interesy i zachowania pracodawców, postawy i aspiracje bezrobotnych.

Charakterystyczne cechy rynku pracy w powiecie świebodzińskim:

- ❖ 3,5% - niska stopa bezrobocia z powiatów ziemskich w województwie lubuskim
- ❖ 19,0% - zarejestrowane osoby z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
- ❖ 58,5% - bezrobotni zamieszkujący tereny wiejskie w ogólnej liczbie zarejestrowanych
- ❖ 57,1% - liczba zarejestrowanych kobiet wśród ogółu bezrobotnych
- ❖ 26,3% - zarejestrowana młodzież do 30 roku życia
- ❖ 28,7% - zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia
- ❖ 37,2% - zarejestrowani długotrwale bezrobotni
- ❖ 61,1% - krótkotrwale bezrobocie (do 6 m-cy)
- ❖ ponowna rejestracja osób po aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu oraz krótkoterminowego zatrudnienia
- ❖ aktywizowanie bezrobotnych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (poprzez skierowania długotrwale bezrobotnych do CIS)
- ❖ 32,8% - aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu świebodzińskiego

Wykres I. Stopa bezrobocia w powiecie świebodzińskim w latach 2016-2019

Źródło: informacja WUP Zielona Góra

Porównując rok 2019 w stosunku do roku 2016 widzimy, że wystąpiła tendencja spadkowa stopy bezrobocia o 4,0 %.

Na koniec grudnia 2016 r. liczba zarejestrowanych wynosiła 1 820 , w 2017 r. zarejestrowanych było 1 273 bezrobotnych czyli liczba spadła o 547 osób. W 2018 r. stan bezrobotnych zmniejszył się o 164 osoby w stosunku do roku ubiegłego. Natomiast w 2019 r. liczba bezrobotnych spadła o 219 osób porównywalnie do grudnia 2018 r.

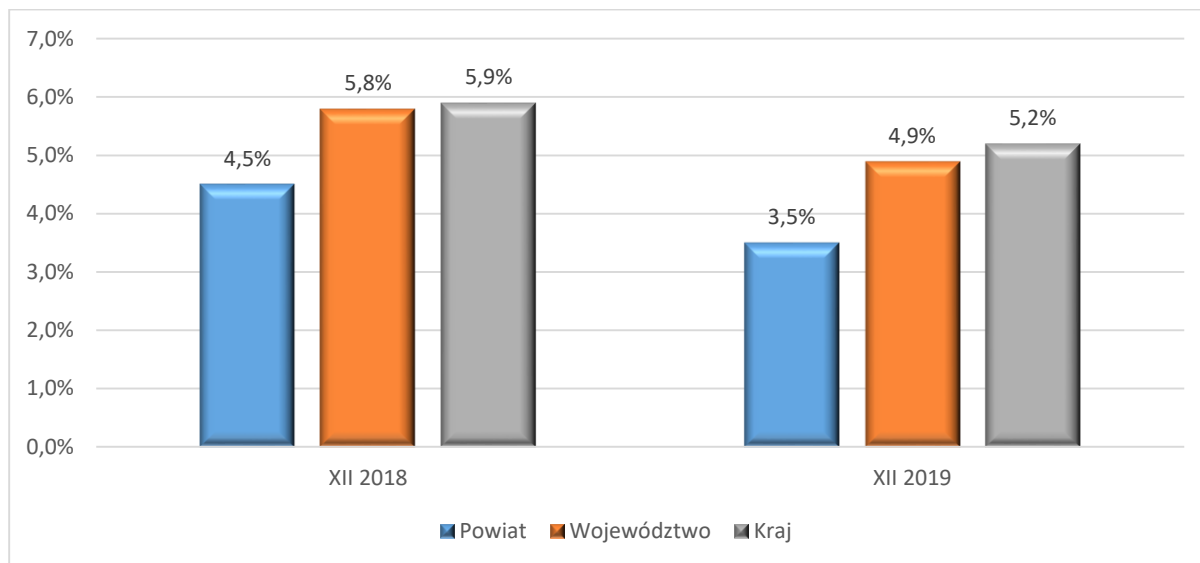
Tabela nr 2. Stan osób bezrobotnych i procentowy udział bezrobocia w poszczególnych gminach

Lp.	Wyszczególnienie	2018r.		2019 r.	
		Liczba osób bezrobotnych	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
1.	Gmina Lubrza	90	8,1	68	7,6
2.	Gmina Łagów	137	12,4	104	11,7
3.	Gmina Skąpe	107	9,6	86	9,7
4.	Gmina Szczaniec	72	6,5	79	8,9
5.	Miasto i Gmina Świebodzin	613	55,3	471	52,9
6.	Miasto i Gmina Zbąszynek	90	8,1	82	9,2
Razem		1109	100	890	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2018-2019 r.

Analizując lata 2018 i 2019 należy zwrócić uwagę, że w 2019 r. procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 2,4 punktu procentowego w gminie Szczaniec, 1,1 punktu procentowego w gminie Zbąszynek oraz 0,1 punktu procentowego gminie Skąpe. Natomiast w Gminie Świebodzin odnotowano najwyższy spadek, tj. o 2,4 punktu procentowego osób w ogólnej liczbie bezrobotnych, o 1,1 punktu procentowego w Gminie Lubrza oraz 0,7 punktu procentowego odnotowano w gminie Łagów w stosunku do 2018r.

Wykres II. Stopa bezrobocia powiatu, województwa lubuskiego i kraju w latach 2018-2019

Źródło: informacja WUP Zielona Góra

Porównując dane stopy bezrobocia w przedstawionym okresie należy stwierdzić, że analogicznie jak w 2018 r. w naszym powiecie, województwie oraz kraju widoczna jest tendencja spadkowa zjawiska bezrobocia.

W 2019 r. stopa procentowa bezrobocia powiatu porównywalnie do województwa była niższa o 1,4 punktu procentowego oraz 1,7 punktu procentowego w stosunku do kraju.

Tabela nr 3. Informacja o stanie bezrobocia w powiatach ziemskich województwa lubuskiego

Lp.	Powiatowy Urząd Pracy	2018 r.		2019 r.	
		Liczba bezrobotnych (osób)	Stopa bezrobocia (%)	Liczba bezrobotnych (osób)	Stopa bezrobocia (%)
1.	Gorzów Wlkp.	1 118	4,3	947	3,6
2.	Krosno Odrzańskie	1 619	9,2	1 392	8,0
3.	Międzyrzecz	2 462	12,1	1 883	9,4
4.	Nowa Sól	2 334	8,5	1 664	6,1
5.	Słubice	413	2,2	415	2,4
6.	Strzelce Krajeńskie	1 902	10,3	1 686	9,8
7.	Sulęcín	740	6,4	666	5,7
8.	Świebódzin	1 109	4,3	890	3,5

9.	Wschowa	1 119	7,7	1 022	7,7
10.	Zielona Góra	1 722	6,7	1 475	5,7
11.	Żagań	1 957	8,9	1 803	8,6
12.	Żary	1 943	5,6	1 695	5,2

Źródło: informacja WUP Zielona Góra. Stan na 31.12.2018-2019 r.

Na koniec grudnia 2019 r., w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowanych było 18 498 bezrobotnych, w tym 10 893 kobiety, które stanowiły 58,9% ogółu bezrobotnych.

W porównaniu z poprzednim miesiącem liczba bezrobotnych zwiększyła się o 584 osoby (o 3,3%). W stosunku do grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych była mniejsza o 3 703 osoby (o 16,7%).

W grudniu odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych wśród osób poprzednio pracujących (o 584 osoby), natomiast wśród osób dotychczas nie pracujących liczba bezrobotnych nie uległa zmianie.

Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w trzynastu powiatach, największy w:

- żarskim – o 96 osób,
- strzelecko – drezdeneckim – o 83 osoby,
- wschowskim – o 65 osób,
- żagańskim – o 62 osoby.

Spadek liczby bezrobotnych odnotowano w powiecie zielonogórskim (grodzkim) – o 15 osób.

W powiatowych urzędach pracy z ewidencji bezrobotnych wyłączono w grudniu 3 135 osób.

Wśród wyłączeń dominowały:

- podjęcie pracy – 1618 osób (51,6%),
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 812 osób (25,9%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 218 osób (7,0%),

Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach:

- strzelecko-drezdeneckim – 9,4%,
- międzyrzeckim – 9,1%,
- żagańskim – 8,3%.

Najniższą odnotowano w powiatach:

- gorzowskim (grodzkim) 2,2%,
- słubickim – 2,3%,
- zielonogórskim (grodzkim) – 2,4%
- świebodziński – 3,5%

Na koniec grudnia 2019 r. z prawem do zasiłku było 3 719 bezrobotnych, tj. 20,1% (w poprzednim miesiącu – 19,4%). Najwięcej bezrobotnych z prawem do zasiłku, odnotowano w powiatach:

- gorzowskim (grodzkim) – 27,5%,
- nowosolskim – 23,9%.

W grudniu 2019 r. w województwie lubuskim zarejestrowane były 7 774 osoby będące długotrwale bezrobotnymi, tj. 42,0% ogółu.

Najwięcej długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- wschowskim – 49,3%,
- krośnieńskim – 48,8%.

W trudnej sytuacji na rynku pracy są bezrobotni powyżej 50 roku życia. Na koniec grudnia, w województwie lubuskim, było ich 5 276 osób czyli 28,5% ogółu bezrobotnych.

Najwięcej bezrobotnych powyżej 50 roku życia odnotowano w powiatach:

- słubickim – 36,4%,
- sulęcińskim – 33,2%.

Jedną z liczniejszych grup bezrobotnych są osoby do 30 roku życia. W tej kategorii na koniec grudnia zarejestrowanych było 4 688 bezrobotnych, tj. 25,3% ogółu.

Największy odsetek bezrobotnych do 30 roku życia odnotowano w powiatach:

- wschowskim – 29,1%,
- zielonogórskim (ziemskim) i gorzowskim (ziemskim) – 28,3%.

W grudniu 2019 r. do urzędów pracy zgłoszono 2 211 wolnych miejsc prac i miejsc aktywizacji zawodowej.

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszono w powiatach:

- gorzowskim (grodzkim) – 465,
- świebodzińskim – 396.

Tabela nr 4. Dane o stanie bezrobocia w powiecie świebodzińskim

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	
		2018 r.	2019r.
1.	Stan bezrobocia	1 109	890
	-w tym kobiety	635	508
	-zamieszkali na wsi	629	521
	-z prawem do zasiłku	254	169
	-cudzoziemcy	4	2
	-osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	893	699
	- osoby bez doświadczenia zawodowego	248	149
2.	Bezrobotni zarejestrowani na początku roku	1 305	1 145
3.	Bezrobotni zarejestrowani na koniec roku	1 109	890
4.	Liczba zarejestrowanych osób narastająco od początku roku	2 407	2 340

5.	Osoby zarejestrowane po raz pierwszy-narastająco od początku roku	440	481
6.	Osoby zarejestrowane po raz kolejny- narastająco od początku roku	1 932	1 829
7.	Wyrejestrowani w roku sprawozdawczym- narastająco od początku roku:	2 571	2 559
	-z tytułu podjęcia pracy	1 186	1 156
	-z tytułu nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy	703	628
8.	Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej:	3 900	3 856

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy – MRPiPS – 01. Stan na 31.12.2018-2019 r.

W 2019 r. liczba osób bezrobotnych była mniejsza o 219 osób, w tym o 127 kobiet oraz o 108 osób zamieszkujących tereny wiejskie w stosunku do roku ubiegłego.

Jedynie wzrosła liczba bezrobotnych o 41 osób, które zarejestrowały się po raz pierwszy w Urzędzie Pracy porównywalnie do 2018 r. Ponadto w 2019 r. na jedną osobę średnio przypadają 4 wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej czyli średnia liczba wzrosła o 1 wolne miejsce pracy i aktywizacji zawodowej w stosunku do roku ubiegłego.

Tabela nr 5. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świebodzińskim

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób		
		2018	2019	wzrost „+” /spadek „-”
1.	Osoby do 30 roku życia w tym: osoby do 25 r.ż.	265 117	234 116	-31 -1
2.	Długotrwale bezrobotni	461	331	-130
3.	Osoby powyżej 50 roku życia	364	255	-109
4.	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	0	0	0
5.	Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż.	199	154	-45
6.	Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3	3	0
7.	Niepełnosprawni	103	106	+3
Bezrobotni (ogółem) znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy		893	699	-194

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy – MRPiPS – 01. Stan na dzień 31.12.2018-2019 r.

Porównując lata 2018-2019 należy zauważyć tendencję spadkową w poszczególnych kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. o 194 bezrobotnych. Najwyższy spadek wystąpił w liczbie osób długotrwale bezrobotnych o 130, jedynie wzrost wystąpił w kategorii osób niepełnosprawnych o 3 bezrobotnych.

W badanym okresie wśród zarejestrowanych osób na dzień rejestracji nie odnotowano bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

5. Analiza zarejestrowanych osób bezrobotnych według kategorii stażu pracy i wieku

Tabela nr 6. Zarejestrowane osoby bezrobotne według stażu pracy

Staż pracy (w latach)	Liczba bezrobotnych (os.)		Procentowy udział w grupie bezrobotnych (%)	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Do 1 roku	160	136	14,4	15,3
1–5	232	203	21,0	22,8
5–10	164	144	14,8	16,2
10–20	151	134	13,6	15,0
20–30	128	77	11,5	8,6
30 i więcej	93	54	8,4	6,1
bez stażu	181	142	16,3	16,0
Razem	1 109	890	100	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2018-2019 r.

W przedstawionym okresie spośród 890 osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy na koniec 2019 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy do 10 lat. Natomiast osoby, które przepracowały ponad 30 lat stanowiły najmniej liczną grupę bezrobotnych.

Należy zwrócić uwagę na osoby, które nie posiadają stażu pracy, ponieważ grupa tych osób w przedstawionym okresie stanowiła również wysoki procent ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w urzędzie.

Najwyższy wzrost w 2019 r. o 1,8 % wystąpił w grupie osób, które posiadały staż pracy w przedziale od 1-5 lat, natomiast najniższy spadek wystąpił w przedziale osób, które posiadały staż pracy od 20-30 lat o 2,9 punktu procentowego porównywalnie do 2018 r.

Udokumentowany staż pracy ma wpływ na wymiar i okres uprawniający do zasiłku dla bezrobotnych, ponieważ:

- osobie, która posiada staż pracy od 1 roku do 5 lat – przysługuje 80% zasiłku dla bezrobotnych,
- co najmniej 5 do 20 lat – przysługuje 100% zasiłku dla bezrobotnych,
- 20 lat i powyżej – 120% zasiłku dla bezrobotnych.

Tabela nr 7. Struktura osób bezrobotnych według grup wiekowych

Wiek (w latach)	Liczba bezrobotnych (os.)		Procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
18-24	117	116	10,6	13,0
25-34	301	254	27,1	28,5
35-44	247	202	22,3	22,7
45-54	198	158	17,8	17,8
55 i więcej	246	160	22,2	18,0
Ogółem	1 109	890	100	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2018-2019 r.

Analizując poszczególne grupy według wieku do najbardziej licznej należą osoby w przedziale wiekowym 25-44, które stanowią 51,2 punktu procentowego ogółu zarejestrowanych. Najmniejszy odsetek wśród bezrobotnych stanowią osoby w wieku od 18 do 24 lat. Jedynie w przedziale wiekowym od 55 do wieku emerytalnego odnotowano spadek procentowy udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych o 4,2 punktu procentowego w stosunku do roku 2018.

6. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia.

Tabela nr 8. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Stan na 31.12.2018 r.		Stan na 31.12.2019 r.	
	Liczba bezrobotnych (os.)	Procentowy udział w grupie (%)	Liczba bezrobotnych (os.)	Procentowy udział w grupie (%)
Wyższe	106	8,6	81	9,1
Policealne i średnie zawodowe	214	19,3	169	19,0

Średnie ogólnokształcące	101	9,1	98	11,0
Zasadnicze zawodowe	345	31,1	281	31,6
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	343	30,9	261	29,3
Ogółem	1 109	100	890	100

Źródło: opracowanie własne. Stan na 31.12.2018-2019 r.

Wśród osób zarejestrowanych w 2019 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i podstawowym, te dwie kategorie stanowią 542 osoby. Porównując tylko te dwie grupy z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej to w 2019 r. większą grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. o 2,3%. Najniższy udział procentowy posiadają bezrobotni z wykształceniem wyższym, pomimo, że wystąpiła tendencja wzrostowa o 0,5 punktu procentowego porównywalnie do roku 2018. Natomiast w 2019 r. największy wzrost o 0,9 punktu procentowego wystąpił w kategorii osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Tabela nr 9. Struktura osób zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy

Czas (miesiące)	Liczba osób		Procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.
Do 1	149	144	13,4	16,2
1-3	264	234	23,8	26,3
3-6	205	166	18,5	18,6
6-12	177	135	16,0	15,2
12-24	140	117	12,6	13,1
Powyżej 24	174	94	15,7	10,6
Ogółem	1 109	890	100	100

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z powyższymi danymi w latach 2018-2019 należy zwrócić uwagę na fakt, że najliczniejszą grupą osób, tj. 61,1 % będących w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy są

bezrobotni znajdujący się w przedziale czasowym do 6 miesięcy, co oznacza krótkotrwale bezrobocie w powiecie. W liczbie osób długotrwale bezrobotnych znajdujących się w przedziale (6-12 miesięcy) liczba osób spadła o 0,8 punktu procentowego w stosunku do 2018 r. Natomiast najwyższy spadek w 2019 r. odnotowano w kategorii bezrobotnych bez pracy w okresie powyżej 24 miesięcy, ponieważ porównywalnie do roku 2018 procentowy udział w ogólnej liczbie spadł o 5,1 punktu procentowego.

7. Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez zastosowanie działań pośrednictwa pracy.

Tabela nr 10. Działania pośrednictwa pracy oraz aktywizacja osób bezrobotnych

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Wzrost „+”	Spadek „-”
Ogółem podjęcia pracy	1 189	1 156		-33
w tym prace:				
1) <i>niesubsydiowane</i>	987	1030	+43	
2) <i>subsydiowane</i> z tego:	199	126		-73
➤ prace interwencyjne	0	5	+5	
➤ roboty publiczne	33	13		-20
➤ podjęcie działalności gospodarczej	45	28		-17
➤ podjęcie pracy (tworzenie miejsc pracy) w ramach refundacji	23	11		-12
➤ podjęcie pracy w ramach dofinansowania osób powyżej 50 r. ż.	12	15	+3	
➤ podjęcie pracy- kontynuacja umów poprzez zatrudnienie w ramach refundacji wynagrodzeń do 30 r. ż.	42	23		-19
➤ bon na zasiedlenie	29	19		-10

Źródło: opracowanie własne

Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie w 2019 r. posiadał w swojej dyspozycji 3 856 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Na 1 osobę bezrobotną przypadały 4 a w 2018 r. 3 wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej.

Tabela nr 11. Pozostałe aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2018 – 2019

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Wzrost „+”	Spadek „-”
Staż	203	196		-7
Prace społecznie użyteczne	37	34		-3
Szkolenia	30	36	+6	

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych danych nasuwa się wniosek, że porównywalnie do 2018 r. spadło zainteresowanie osób bezrobotnych skorzystania z aktywnej formy jaką jest staż.

Natomiast na szkolenia indywidualne urząd skierował 26 osób bezrobotnych. Szkolenia indywidualne pod uprawdopodobnienie zatrudnienia były najczęściej finansowane w następujących kierunkach:

prawo jazdy (kat. B+E, C,C+E, D), spawacz metodą TIG, kurs na przewóz rzeczy dla kierowców wykonujących transport drogowy (kwalifikacja wstępna), uprawnienia elektroenergetyczne do 1 kV, operator koparko - ładowarek, kierowca - operator wózków jezdniowych, kompleksowy kurs kosmetyczny, kompleksowy kurs dietetyka, instruktor rekreacji ruchowej - jazda konna i hipoterapia oraz kurs fryzjera męskiego.

Ponadto w 2019 r. na szkolenie z aktywnych metod poszukiwania pracy zostało skierowanych 10 bezrobotnych, natomiast 9 osób skorzystało z trzytygodniowego szkolenia z metod poszukiwania pracy.

8. Efektywność zatrudnienia w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Tabela nr 12. Wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	FP (w tys. zł.)	EFS (w tys. zł.)	Rezerwa Ministra (w tys. zł.)	PFRON (w tys. zł.)
1.	Szkolenia	70,4	19,5	-	-
2.	Prace społecznie użyteczne	42,4	-	-	-
3.	Roboty publiczne	169,5	-	-	-
4.	Prace interwencyjne	26,6	-	-	-
5.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	79,9	-	-	-
6.	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	32,5	418,1	-	-

7	Bon na zasiedlenie	-	114,0	-	-
8.	Staż	97,7	1107,2	-	-
9.	Koszty badań lekarskich	5,7	2,0	-	-
10.	Refundacja wynagrodzeń dla osób powyżej 50 r.ż.	115,6	-	-	-
11.	Refundacja wynagrodzeń do 30 r.ż.	-	-	-	-
12.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	123,2	-	-	-
RAZEM		763,5	1660,8	-	-

Źródło: Opracowanie własne

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie wykorzystał na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu limit środków Funduszu Pracy i EFS na kwotę 2 424,3 tys. zł.

Tabela nr 13. Aktywizacja zarejestrowanych bezrobotnych oraz efektywność w 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób uczestniczących w danej formie aktywizacji	Liczba osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji	Liczba osób, które zostały zatrudnione	Efektywność (%)
1.	Staż	198	172	155	90,1
2.	Szkolenia	36	35	14	40,0
3.	Prace interwencyjne	5	3	3	100,0
4.	Roboty publiczne	13	11	7	63,6
5.	Prace społecznie użyteczne	34	28	4	14,3
6.	Bon na zasiedlenie	19	18	18	100,0
7.	Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	22	18	14	77,8
8.	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	28	54	54	100,0

9.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (tworzenie nowych miejsc pracy)	4	21	18	85,7
10.	Refundacja wynagrodzeń osób do 30 r.ż.	0	102	87	85,3
	RAZEM	359	462	374	80,9

Źródło: opracowanie własne

W 2019 r. efektywność zaktywizowanych osób bezrobotnych porównywalnie do 2018 r. wzrosła o 3,7 %.

9. Wykorzystanie środków z Funduszu Pracy na zadania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Tabela nr 14. Wykorzystanie przyznanych środków przez Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie w latach 2018-2019

Lp.	Wyszczególnienie (wydatki)	2018 r. (tys. zł)	2019 r. (tys. zł)
1.	Zasiłki dla bezrobotnych	2 406,3	2 518,1
2.	Dodatki aktywizacyjne	139,4	185,1
3.	Aktywne formy	4 821,8	2 301,1
4.	Wynagrodzenia dla uczestników Centrum Integracji Społecznej	124,5	150,5
5.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	64,8	123,2
Ogółem		7 556,8	5 278,0

Źródło: opracowanie własne – sprawozdawczość finansowa

W 2019 r. możemy zauważyć tendencje wzrostową w poszczególnych wydatkach, jedynie spadek wydatków wystąpił w kategorii aktywnych form, ponieważ zostało przyznanych mniej środków o 2 520,7 tys. zł w stosunku do roku 2018.

10. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt POWER był skierowany do osób **młodych w wieku 18 - 29 lat** pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Świebodzinie, które spełniały łącznie następujące warunki:

- należały do I lub II profilu pomocy,
- nie uczestniczyły w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym,
- nie szkoliły się w okresie ostatnich 4 tygodni ze środków publicznych.

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie zaktywizował 133 osoby bezrobotne, w tym między innymi:

- osoby długotrwale bezrobotne:
 - poniżej 25 r.ż. – pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 6 miesięcy,
 - powyżej 25 r.ż. – pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy,
- niepełnosprawne,
- o niskich kwalifikacjach.

Uczestnicy w projekcie zostali objęci kompleksowym wsparciem, a mianowicie:

- usługami rynku pracy (IPD, pośrednictwo pracy),
- stażami,
- bonem na zasiedlenie,
- jednorazowymi środkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) po realizacji stawiał wymóg konieczności uzyskania efektywności zatrudnieniowej zgodnie z następującymi warunkami:

- w przypadku stosunku pracy - zatrudnienie na okres co najmniej trzech miesięcy oraz w co najmniej połowie etatu,
- w przypadku umowy cywilnoprawnej - zatrudnienie na minimum trzy pełne miesiące i wartość umowy winna być równa lub wyższa trzykrotności minimalnego wynagrodzenia,
- w przypadku umowy cywilnoprawnej zawartej na okres krótszy niż trzy miesiące (umowy o dzieło) - wartość umowy winna być równa lub wyższa trzykrotności minimalnego wynagrodzenia,
- samozatrudnienie – prowadzenie działalności gospodarczej przez okres minimum trzech miesięcy następujących po dacie zakończenia udziału w projekcie (pod uwagę brana jest data rozpoczęcia działalności gospodarczej).

Natomiast Projekt Regionalny Program Operacyjny RPO – Lubuskie 2020 pn. „Postaw na rozwój” skierowany był do osób **powyżej 30 roku życia** zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świebodzinie jako bezrobotne, objęte I i II profilem pomocy, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli:

- osoby po 50 roku życia,
- kobiety,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby o niskich kwalifikacjach.

Uczestnicy projektu zostali objęci kompleksowym wsparciem:

- usługami rynku pracy (IPD, pośrednictwo pracy)
- stażami
- jednorazowymi środkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej
- szkolenia

Zgodnie z zapisami Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego realizacja projektu pociągnęła za sobą konieczność uzyskania efektywności zatrudnieniowej zgodnie z następującymi warunkami:

- w przypadku stosunku pracy - zatrudnienie nieprzerwanie na okres co najmniej trzech miesięcy na w co najmniej 1/2 etatu,
- w przypadku umowy cywilnoprawnej - zatrudnienie na minimum trzy pełne miesiące oraz wartość umowy winna być równa lub wyższa trzykrotności minimalnego wynagrodzenia, w przypadku umowy o dzieło, w której nie określono czasu trwania umowy - wartość umowy winna być równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia,
- w przypadku samozatrudnienia – prowadzenie działalności gospodarczej przez okres minimum trzech miesięcy następujących po dacie zakończenia udziału w projekcie (pod uwagę brana była data rozpoczęcia działalności gospodarczej).

Tabela nr 15. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego w 2019 r.

Lp.	Tytuł projektu	Liczba zaktywizowanych (os.)	Kwota wydatkowana (zł)
„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świebodzińskim (IV)” Podziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020			
1.	<i>staż</i>	100	638 916,78 zł
	<i>bon na zasiedlenie</i>	19	114 000,00 zł
	<i>jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej</i>	14	223 458,00 zł
Ogółem		133	976 374,78
„Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020 pn „Postaw na rozwój” w ramach Osi Priorytetowej 6 Regionalny rynek pracy Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nie posiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy”			
2.	<i>staż</i>	75	468 250,16 zł
	<i>jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej</i>	14	210 916,00 zł
	<i>szkolenia</i>	6	21 381,65
Ogółem		95	700 547,81 zł

Źródło: opracowanie własne

11. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (**KFS**) jest to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 r. Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy, na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Adresowany jest zarówno do pracowników jak i pracodawców, którzy chcieliby skorzystać z równych form kształcenia ustawicznego. Głównym celem jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki.

W 2019r. w ramach limitu otrzymaliśmy środki KFS w wysokości **129 500,00 zł.**

Na dzień 31.12.2019r. do tut. urzędu wpłynęło **23 wnioski pracodawców** o przyznanie środków z KFS, z tego 22 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, jeden wniosek pozostał bez rozpatrzenia ze względu na brak środków z KFS. Na koniec roku 2019 z kształcenia ustawicznego finansowanego ze środków KFS skorzystały **52 osoby**, w tym 39 kobiet, z tego **8 pracodawców i 44 pracowników.**

Z przyznanego limitu wydatkowano środki KFS w wysokości **123 201,00 zł.**

Środki KFS zostały przeznaczone na dofinansowanie szkoleń w zakresie m.in.:

- kurs podatkowy,
- kadry i płace,
- trener personalny,
- prawo jazdy kat. C, C+E,
- kurs na przewóz rzeczy dla kierowców wyk. transport drogowy (kwalifikacja wstępna),
- szkolenie z zakresu obsługi żurawi szybkomontujących,
- kierowca – operator wózków jezdniowych,
- operator żurawia przenośnego HDS,
- operator traków pionowych,
- kurs elektryka,
- kurs kucharza,
- kurs kosmetyczny,
- kurs fryzjerski,
- kurs – praca z osobą z chorobą Alzheimera,
- kurs poświęcony spastyczności,
- kurs – kompleksowa ocena geriatryczna.

12. Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców na terenie powiatu świebodzińskiego

a) zezwolenie na pracę sezonową

Od 2018 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodziźnie wydaje zezwolenia na pracę sezonową (typ S). Zezwolenie to dotyczy cudzoziemców wykonujących pracę w ramach działalności uznanych za sezonowe, określonych w rozporządzeniu wykonawczym w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka.

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi. Zezwolenie na pracę jest wydawane na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi i czas określony, który nie może być dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, informacje dotyczące powierzenia pracy sezonowej cudzoziemcowi, informacje dotyczące cudzoziemca, pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, informacje dotyczące pracy sezonowej oferowanej cudzoziemcowi.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, składając wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, dołącza do wniosku:

- ważny dowód osobisty lub ważny dokument podróży albo, jeżeli takiego dokumentu nie posiada i nie może go uzyskać, inny ważny dokument potwierdzający tożsamość – w przypadku, gdy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy cudzoziemcowi jest osoba fizyczna
- kopię wszystkich wypełnionych stron z ważnego dokumentu podróży cudzoziemca, którego dotyczy wniosek a w przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania – kopię innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość cudzoziemca; natomiast jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca
- kopię ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, gdy cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- dowód wpłaty w wysokości 30 zł
- dokumenty potwierdzające, że podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie zalega z uiszczeniem zaliczek na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie społeczne, jeżeli były wymagane w związku z pracą wykonywaną przez danego cudzoziemca.

Postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej różni się w zależności od tego, **czy cudzoziemiec jest już w Polsce i posiada tytuł pobytowy umożliwiający wykonywanie pracy w Polsce**, np. wizę, z wyjątkiem wiz wydanych w celach: turystycznym (01), korzystania z ochrony czasowej (20) lub przyjazdu ze względów humanitarnych (21), **czy dopiero będzie ubiegał się o wjazd do Polski** - na podstawie wizy w celu wykonywania pracy sezonowej bądź w ramach ruchu bezwizowego w związku z pracą sezonową.

W sytuacji, gdy cudzoziemiec jest już w Polsce: starosta weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie albo odmawia wydania zezwolenia. Wniosek powinien zostać załatwiony w terminie do 7 dni lub do 30 dni, jeśli wymagane jest postępowanie wyjaśniające

W sytuacji gdy cudzoziemiec będzie dopiero starał się o wjazd do Polski w celu pracy sezonowej, starosta weryfikuje wniosek i wpisuje go do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej lub odmawia wydania zezwolenia na pracę sezonową. Wpisując wniosek do ewidencji, starosta wydaje podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej. Podmiot powierzający wykonywanie pracy przekazuje cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku, o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej. Zaświadczenie to służy jako podstawa do wydania wizy w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu na terytorium RP.

Po przyjeździe cudzoziemca pracodawca informuje powiatowy urząd pracy o tym fakcie, przedstawia kopię paszportu cudzoziemca oraz podaje jego adres zamieszkania na terytorium. Po spełnieniu ww. obowiązku starosta **wydaje zezwolenie na pracę sezonową. Należy pamiętać, że wpis do ewidencji wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową jest ważny tylko 120 dni – jeżeli po tym okresie starosta nie otrzyma potwierdzenia, że cudzoziemiec podejmie pracę w późniejszym terminie, postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową umarza się.**

W przypadku cudzoziemca, który wjechał na terytorium RP na podstawie wizy wydanej w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej, okres ważności zezwolenia na pracę sezonową jest liczony **od dnia pierwszego wjazdu cudzoziemca do strefy Schengen.**

W przypadku cudzoziemców, którzy wjechali **w celu innym niż praca sezonowa** zezwolenie może być wydane na okres legalnego pobytu **nie dłuższy niż 9 miesięcy. Okres ten liczony jest łącznie z okresami wskazanymi w poprzednio wydanych zezwoleniach na pracę sezonową dla tego cudzoziemca.**

Cudzoziemiec może pracować w trakcie oczekiwania na zezwolenie na pracę sezonową, czyli po poinformowaniu urzędu przez podmiot o przyjeździe cudzoziemca. Praca musi jednak być wykonywana na warunkach określonych w zaświadczeniu wydanym wcześniej przez urząd.

Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. przyjął **87 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca** na terytorium RP.

b) oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom

Wprowadzona została również **nowa formuła oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.**

Obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Rosji, Ukrainy oraz Mołdawii mogą podejmować pracę na podstawie **oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w okresie do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Zatrudnienie odbywa się na podstawie ww. oświadczenia złożonego przez pracodawcę lub agencję pracy tymczasowej w Urzędzie właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce stałego pobytu podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

W oświadczeniu pracodawca podaje informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, informacje dotyczące cudzoziemca, dane dotyczące pracy oferowanej cudzoziemcowi, dane dotyczące pracodawcy użytkownika, jeżeli oświadczenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, składając oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu wpisu do ewidencji oświadczeń, dołącza do oświadczenia:

- ważny dowód osobisty lub ważny dokument podróży albo, jeżeli takiego dokumentu nie posiada i nie może go uzyskać, inny ważny dokument potwierdzający tożsamość – w przypadku gdy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy cudzoziemcowi jest osoba fizyczna;
- kopię wszystkich wypełnionych stron ważnego dokumentu podróży cudzoziemca, którego dotyczy wniosek, a w przypadku gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania – kopię innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość; natomiast jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca;
- dowód wpłaty wysokości 30 zł.

W sprawach niewymagających postępowania wyjaśniającego powiatowy urząd pracy wpisuje oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń albo

starosta odmawia w drodze decyzji wpisania oświadczenia do ewidencji oświadczeń nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania oświadczenia, a w sprawach wymagających postępowania wyjaśniającego – nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, pisemnie powiadamia właściwy powiatowy urząd pracy o:

- 1) podjęciu pracy przez cudzoziemca najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy;
- 2) niepodjęciu pracy przez cudzoziemca w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego w ewidencji oświadczeń.

Tabela nr 16. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy dla cudzoziemców w 2019 r.

Oświadczenia zarejestrowane w 2019 r.	
Staff In Sp. z o.o. Oddział w Świebodzinie	606
Ingram Micro CFS Fulfilment Sp.z o.o.	270
GOWORK'S SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	269
SOS Polska S. C. T. Rzepecki, P. Czarny	232
KOIMEX S.A.	173
WORK VISION SP. Z O.O.	137
TU PRACA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	111
ADIENT POLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	100
Pro-Working sp zoo	92
ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH ZULAS TOMASZ KARATAJ	81
EUROCARS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	71
ARTLOG Artur Bereśniewicz	71
EURO-BOX SP. Z O. O.	52
PPHU Hortus Sylwia Wachowska - Kędzierska	49
ARTAMUS LUCYNA MUSIK	44
NIERUCHOMOŚCI "ROMB" S.A.	38
CONSTANT SP. Z O.O.	37
MK-Project Sylwia Kowalik-Lichuta	36
PHU DER-TRANS M.L.Ł. DERLATKA SP. J.	31
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Jarosław Łabędzki	30
Shellos Sp. z o.o.	26
SVIT COMPANY SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	23
WALUS TRANS Marek Walkowiak	20
OPUS A.P.T. MARCIN PRONIEWICZ	20
KICO POLSKA SP. z o. o.	19
ASBUD SPÓŁKA JAWNA	19
Dariusz Wierzbicki	18
SCHNUG POLSKA SP. Z O.O.	16
NATALIA BŁASZCZYK	16
PRODUKCJA I USŁUGI PIRANIA DOMINIK GORGIEL	15

PPHU ARTEX ANNA RAUBO	14
P.W. "Kerria" Justyna Wleklińska-Łukaszewska	14
Almax-Inter-Trans Mateusz Piecha	14
Zakład Rzemiosł Drzewnych "PETRUS" Wiesław Przybył sp.j.	13
LEGAL ROAD ARTUR SHYBRUK	13
ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH KRZYSZTOF ŁUKASZEWSKI	12
M-BUDOWNICTWO MAGDALENA CICHOCKA	12
SORREX SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	11
PIEKARNIA BALCEWICZ	11
ADRA Joanna Adamska	11
ROTOMETAL Sp. z o.o.	10
Kafel Firma Budowlana Agnieszka Leśnik	10
DeKaWu Grzegorz Olczyk	10
FIRMA KON-BUD Konrad Dziurla	9
EVYAL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	9
DX ELECTRONIC Wojciech Winikajtis	9
ANABUD ZBIGNIEW BOGUCKI	9
UAB AGENCY COMMUNICATION-M SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	8
Przedsiębiorstwo PHU Józef Leczner Świebodzin	8
DRAFT 6 SP Z O O	8
Zakład Rzemiosł Drzewnych "PETRUS" Wiesław Przybył spółka jawna	7
PPHU Andrzej Stysiak Liczba	7
POLIDOMES CONSTRUCTION SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	7
MAREX USŁUGI BUDOWLANE I REMONTOWE JAROSŁAW MACUL	7
ŁUKASZ WIERCIŃSKI	7
AUTO KOMIS "LIDER" Wojciech Tusień	7

Źródło: opracowanie własne

Na dzień 31.12.2019 r. tutejszy urząd zarejestrował **3 270** oświadczeń, tj. o 1 449 mniej w stosunku do roku ubiegłego.

Zatrudnienie cudzoziemców na okres przekraczający 6 miesięcy wymaga uzyskania zezwolenia na pracę w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim.

W tym celu pracodawca składa do powiatowego urzędu pracy:

- wniosek o wydanie informacji przez starostę właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy
- ofertę pracy na stanowisko zgodne z potrzebami kadrowymi pracodawcy
- może dodatkowo uzasadnić celowości stawianych wymagań wobec kandydatów.

Natomiast Wojewoda wydaje zezwolenie, jeżeli:

- wysokość wynagrodzenia, która będzie określona w umowie z cudzoziemcem nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku
- podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi dołączy do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę informację starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy.

Powiatowy Urząd Pracy w imieniu Starosty wydaje informację w terminie:

- nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku braku kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach
- nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku zorganizowania rekrutacji wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. przyjął 235 wniosków dla **3 156** cudzoziemców o **wydanie informacji starosty** na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących, porównywalnie o 2 wnioski mniej do roku 2018.

Informacja o cudzoziemcach przebywających na terenie Powiatu Świebodzińskiego z podziałem na Gminy.

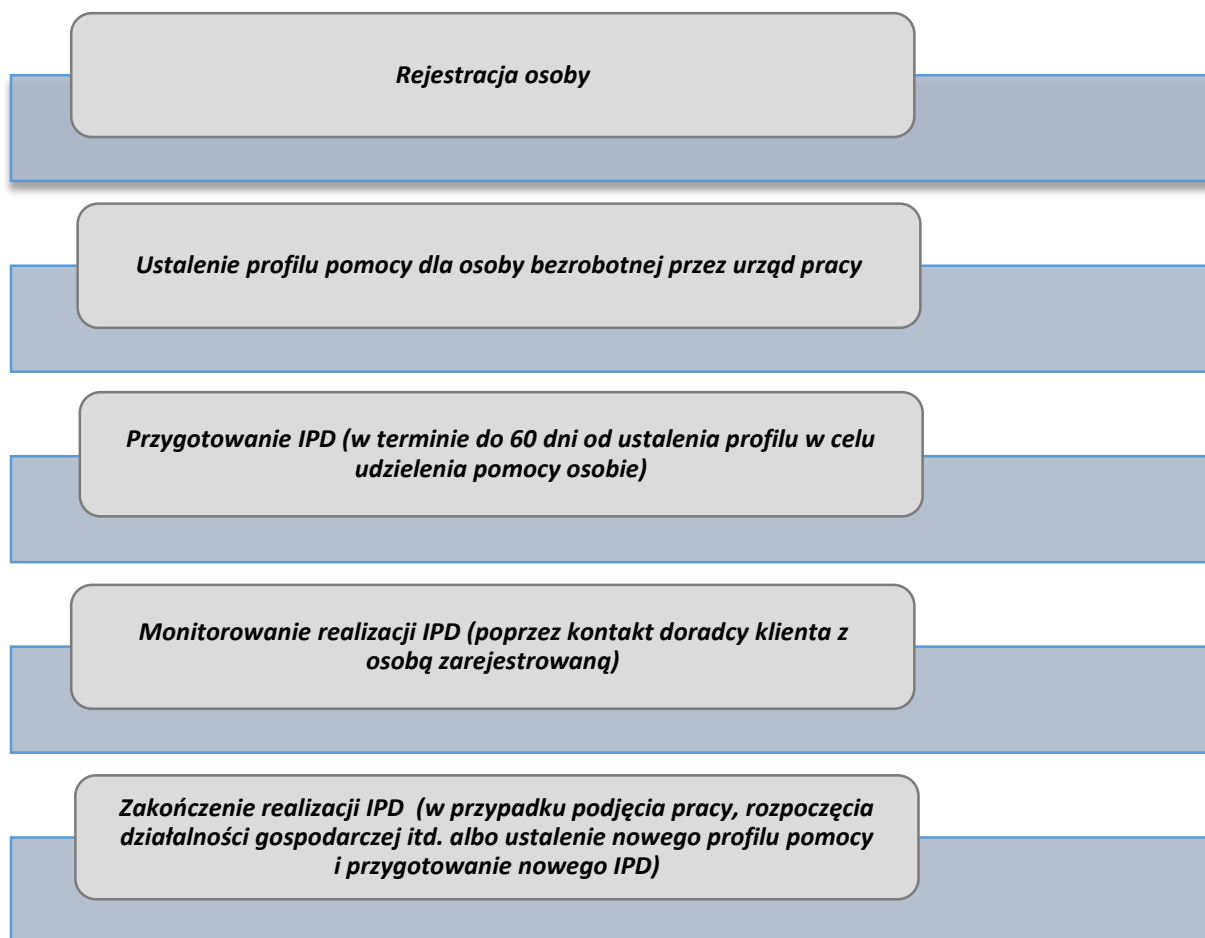
Gmina	Liczba cudzoziemców
Szczaniec	21
Łagów	37
Świebodzin	655 osób na pobyt czasowy, 36 osób na pobyt stały
Skąpe	35
Zbąszynek	42
Lubrza	34

Źródło: opracowanie własne, stan na 31.12.2019 r.

13. Zasady funkcjonowania i realizacji zadań przez PUP w Świebodzinie

Powiatowy Urząd Pracy stoi przed wyzwaniem związanym z dynamicznie zmieniającą się sytuacją na rynku pracy. Mając do dyspozycji ograniczone środki finansowe, nie wystarczające zasoby kadrowe, urząd musi planować pomoc kierowaną do osób zarejestrowanych w taki sposób, aby optymalnie wykorzystać i właściwie adresować dostępne formy pomocy. Pomoc ta, powinna być dostosowana do indywidualnych potrzeb osoby zarejestrowanej w celu wejścia lub powrotu bezrobotnego na rynek pracy przez doradcę klienta.

Schemat współpracy urzędu pracy z osobą zarejestrowaną

Funkcja doradcy klienta może być powierzona dla zatrudnionych pracowników na jednym z czterech stanowisk, tzn.: pośrednik pracy, doradca zawodowy, specjalista ds. rozwoju zawodowego lub specjalista ds. programów.

Do zadań doradcy klienta należy:

- 1) stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności ustalanie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie oraz
- 2) stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie w szczególności ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach pośrednictwa pracy oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie.

Doradca klienta, który opiekuje się bezrobotnym lub poszukującym pracy, zwanym dalej „klientem indywidualnym”, realizuje w szczególności następujące rodzaje zadań:

- 1) *ustala potrzeby klienta* – nawiązuje kontakt z klientem, pozyskuje informacje o jego sytuacji zawodowej (doświadczenie, kompetencje, bariery uniemożliwiające wejście lub powrót na rynek pracy etc.), analizuje zgłaszane przez klienta potrzeby, analizuje

sytuację na rynku pracy pod kątem potrzeb i możliwości klienta; w przypadku bezrobotnego doradca klienta ustala profil pomocy;

- 2) *informuje o formach pomocy*, które mogą być zastosowane w przypadku bezrobotnego (stosownie do ustalonego dla niego profilu pomocy) lub poszukującego pracy;
- 3) *ustala warunki współpracy* – ustala wspólnie z klientem zasady współpracy; w przypadku bezrobotnego **obowiązkowo** przygotowany jest IPD, zaś w przypadku poszukującego pracy, jeśli wspólnie z klientem uznają to za celowe również **może** zostać przygotowany IPD; bada możliwości realizacji form pomocy odpowiadających potrzebom klienta oraz ustala z innymi pracownikami urzędu pracy lub pracownikami innych instytucji terminy udzielenia klientowi pomocy;
- 4) *realizuje zadania związane z udzielaniem klientowi pomocy* – wykonuje przewidziane dla niego w ramach współpracy z klientem zadania oraz kieruje klienta do odpowiednich pracowników urzędu pracy lub innych instytucji. Jeśli w ramach współpracy z klientem przewidziana jest realizacja Indywidualnego Planu Działania na bieżąco monitoruje jego przebieg; ocenia potrzebę zastosowania innych sposobów i form pomocy, które mogą w skuteczny sposób pomóc klientowi w wejściu lub powrocie na rynek pracy i dokonuje stosownych zmian w IPD zawsze, gdy wymaga tego sytuacja;
- 5) *aktualizuje informacje w karcie rejestracyjnej* – odnotowuje działania własne i dokumentuje działania klienta, wszystkie zmiany dotyczące wcześniej ustalonych z klientem zasad współpracy, IPD, czy kolejno ustalanych profili pomocy klienta.

Doradca klienta, który stale współpracuje z pracodawcą lub innym podmiotem do którego mają zastosowanie przepisy ustawy stosowane do pracodawców zwany dalej „klientem instytucjonalnym” realizuje w szczególności następujące zadania:

- 1) *ustala potrzeby klienta* – nawiązuje kontakt z klientem, pozyskuje informacje o jego sytuacji i potrzebach, w szczególności o możliwościach zatrudnienia nowych pracowników (w tym w formie zatrudnienia subsydiowanego), miejscach stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych oraz o wymaganych od kandydatów do pracy kwalifikacjach, uprawnieniach czy umiejętnościach;
- 2) *informuje o możliwej pomocy ze strony urzędu pracy* (prezentuje klientowi wszystkie formy wsparcia przewidziane ustawą, które mogą mieć zastosowanie w jego przypadku);
- 3) *ustala warunki współpracy* – ustala wspólnie z klientem zasady współpracy, w tym częstotliwość i formy kontaktów, osoby upoważnione do stałych kontaktów, ustala ogólne warunki kierowania bezrobotnych do pracodawców, którzy zgłosili ofertę pracy; na bieżąco ustala z innymi pracownikami urzędu pracy możliwość udzielenia innej pomocy oczekiwanej przez klienta (np. możliwość organizacji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, otrzymania wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, przeszkolenia bezrobotnych zgodnie z potrzebami pracodawcy);
- 4) *realizuje zadania związane z udzielaniem klientowi pomocy* – przyjmuje na bieżąco oferty pracy, w razie potrzeby pomaga klientowi w trakcie składania ofert pracy np. w uzupełnieniu wszystkich wymaganych przepisami informacji, wyjaśnia ewentualne wątpliwości klienta, wprowadza oferty pracy do systemu SYRIUSZ^{Std}, upowszechnia je

w CBOP oraz w inny sposób przewidziany przepisami, organizuje dla klienta giełdy pracy, zaprasza do udziału w targach pracy oraz ułatwia dostęp do innych form pomocy określonych w ustawie, np. umawia terminy spotkań;

- 5) *prowadzi dokumentację w zakresie współpracy z klientem* – zakłada kartę pracodawcy; na bieżąco aktualizuje dane klienta i w zakresie działań własnych uzupełnia kartę.

Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych jest ustawowym obowiązkiem współpracy urzędu pracy z osobami bezrobotnymi.

Celem profilowania jest zastosowanie wobec osoby bezrobotnej takiej pomocy, która najbardziej odpowiada jej aktualnej sytuacji i potrzebom.

Profil pomocy ustala się dla każdej osoby bezrobotnej, która rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy. Profil pomocy ustalany jest przez doradcę klienta podczas wywiadu z osobą bezrobotną. Wywiad obejmuje 24 pytania, ale odpowiedź na 8 z nich urząd pracy uzyskuje już w trakcie rejestracji. Osoba bezrobotna odpowiada zatem na pozostałe 16 pytań. Doradca klienta zaznacza w specjalnym elektronicznym kwestionariuszu odpowiedzi osoby bezrobotnej, a następnie otrzymuje wynik w postaci profilu pomocy. Powiatowy urząd pracy ustalając profil pomocy dokonuje analizy sytuacji osoby bezrobotnej i jej szans na rynku pracy biorąc pod uwagę oddalenie od rynku pracy i gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy. Przez **oddalenie od rynku pracy** rozumie się czynniki utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy. Aby określić oddalenie od rynku pracy doradca klienta zadaje osobie bezrobotnej pytania dotyczące m.in. uprawnień zawodowych, umiejętności, miejsca zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy, możliwości dojazdu do pracy, czy dostępu do nowoczesnych form komunikowania się z powiatowym urzędem pracy i pracodawcami. Przez **gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy** rozumie się czynniki wskazujące na potrzebę i chęć bezrobotnego do podjęcia pracy. Aby określić gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, doradca klienta zadaje osobie bezrobotnej m.in. pytania dotyczące gotowości do współpracy z powiatowym urzędem pracy, zaangażowania w samodzielne poszukiwanie pracy, powodów rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, czy dyspozycyjności. Osobie bezrobotnej może zostać ustalony jeden z trzech profili pomocy. W ramach każdego profilu stosowane są określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy formy pomocy.

Tabela nr 17. Profile pomocy

Profil pomocy	Forma pomocy
Profil I	➤ w tym profilu urząd pracy może zastosować pośrednictwo pracy i pomóc w uzyskaniu oferty pracy.
Profil II	➤ w tym profilu urząd pracy może zastosować dowolne formy pomocy określone w ustawie, takie jak szkolenia, skierowanie do prac interwencyjnych lub robót publicznych itd., z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja.

Profil III	➤ w tym profilu urząd pracy może zastosować m.in. Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, skierowania do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy, programy specjalne, które obejmują instrumenty wymienione w ustawie uzupełnione dodatkowymi usługami, które mogą pomagać w trwałym powrocie na rynek pracy.

Na dzień 30.06.2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie ustalił dla 970 osób bezrobotnych, w tym 460 kobiet następujące profile pomocy:

Profil pomocy **I**- 1 osoba, w tym 1 kobieta

Profil pomocy **II**- 830 osób, w tym 379 kobiet

Profil pomocy **III**- 139 osób, w tym 80 kobiet.

Po ustaleniu z osobą profilu pomocy doradca klienta ma obowiązek poinformować osobę bezrobotną o tym, jakimi formami pomocy może ona zostać objęta w ramach ustalonego profilu i umówić się z bezrobotnym na przygotowanie Indywidualnego Planu Działania.

Od 01.07.2019 r. został zniesiony obowiązek profilowania pomocy osobie bezrobotnej co obecnie umożliwia kierowanie osoby bezrobotnej na wszystkie formy aktywizacji zawodowej.

Indywidualny Plan Działania (IPD) jest przygotowany przez doradcę klienta przy udziale osoby zarejestrowanej w Urzędzie i musi być przygotowany nie później niż 60 dni od dnia zarejestrowania osoby.

Indywidualny Plan Działania zawiera:

- działania, które na rzecz osoby bezrobotnej wykona urząd pracy;
- działania, które osoba bezrobotna będzie realizować samodzielnie;
- terminy realizacji poszczególnych działań;
- formę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;
- termin i warunki zakończenia realizacji IPD.

Indywidualny Plan Działania może być modyfikowany w trakcie realizacji, jeśli wystąpi zmiana dotycząca sytuacji osoby zarejestrowanej.

Urząd pracy w trakcie realizacji Indywidualnego Planu Działania co najmniej raz na 60 dni kontaktuje się z osobą bezrobotną lub poszukującą pracy w celu przedstawienia odpowiedniej pracy lub innej propozycji aktywizacji zawodowej.

Tabela nr 18. Osoby objęte Indywidualnym Planem Działania

Bezrobotni		Poszukujący pracy	
Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
883	504	1	1

Źródło: opracowanie własne, stan na 31.12.2019 r.

Porównywalnie do 2018 r. liczba osób objętych IPD była mniejsza o 158 osób bezrobotnych oraz o 1 osobę poszukującą pracy.

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Liczba osób zamieszkałych w powiat świebodziński

Tabela nr 2. Stan osób bezrobotnych i procentowy udział bezrobocia w poszczególnych gminach

Tabela nr 3. Informacja o stanie bezrobocia w powiatach ziemskich województwa lubuskiego

Tabela nr 4. Dane o stanie bezrobocia w powiecie świebodzińskim

Tabela nr 5. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świebodzińskim

Tabela nr 6. Zarejestrowane osoby bezrobotne według stażu pracy

Tabela nr 7. Struktura osób bezrobotnych według grup wiekowych

Tabela nr 8. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia

Tabela nr 9. Struktura osób zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy

Tabela nr 10. Działania pośrednictwa pracy oraz aktywizacja osób bezrobotnych

Tabela nr 11. Pozostałe aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu 2018-2019

Tabela nr 12. Wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2019 r.

Tabela nr 13. Aktywizacja zarejestrowanych bezrobotnych oraz efektywność w 2019 r.

Tabela nr 14. Wykorzystanie przyznanych środków przez Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie w latach 2018-2019

Tabela nr 15. Aktywizacja osób bezrobotnych w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego w 2019 r.

Tabela nr 16. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy dla cudzoziemców w 2019 r.

Tabela nr 17. Profile pomocy

Tabela nr 18. Osoby objęte Indywidualnym Planem Działania

Spis wykresów

Wykres nr I. Stopa bezrobocia w powiecie świebodzińskim w latach 2016-2019

Wykres nr II. Stopa bezrobocia powiatu, województwa lubuskiego i kraju w latach 2018 - 2019

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
Małgorzata Grała